

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egy évre 16 kor.
 Negyedévre 4 "
 Helyben házas hordva:
 Egy évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egy évre 26 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Amennyiben a kéziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Működésének és hirdetésének
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Árnyékolt papírral és 3 színnel.

NAGYVÁRAD, decz. 20

Meddig terjed a szabadelvűség?

A főrendiházban egy nagyobb szabású vita alkalmával Széll miniszterelnök arra vállalkozott, hogy meg fogja határozni a liberalizmusnak lényegét, természetét, irányát. Boldog emlékü Schlauch bibornok közbeszólt, hogy az bajosan fog menni. Nehezen is ment, nem sikerült az a definitio.

Magyarországon annyira nyújtották a liberalizmust, ameddig csak bírták, ez alá a büvös köpenyeg alá akarta elrejtetni minden politikus az ő önző törekvését. Csodabálzsamnak tekintették, a mely mindenre jó, meggyógyít minden bajt: köszvényt, paralyisist vagy üres zsebet egyformán.

A mig ilyen hatásosnak bizonyult a liberalizmus, volt is követője elég. Liberálisnak vallotta itt magát mindenki s ez elég volt arra, hogy boldoguljon, lett legyen bármilyen politikai hitvallása, vagy lett legyen bármilyen hibája vagy fogyatkozása. Eltakart az mindent.

Végre aztán annyi mindenféle ellentétes érdek foglalt helyet a liberalizmus büvös köpenyegé alatt, hogy kezdtek meg nem férni egymással. Hol ez, hol amaz kiszorult a köpenyeg alól, de egyik sem akarta hagyni jussát, a miből persze minduntalan perpatvarok keletkeztek.

Most is egy ilyen perpatvarból keletkezett az az ugyancsak fogós kérdés, hogy hát tulajdonképpen meddig is terjed az a bizonyos szabadelvűség?

A kérvények tárgyalása közben azon 13 törvényhatóság kérvényére került a sor, a melyek a választási törvény revízióját sürgetik.

Erről igazán és méltán azt gondolhatná mindenki, hogy ez olyan kérdés, a mit liberálisan kell megoldani. És mit tapasztalunk?

Azt, hogy a reakzionáriusnak kialakított néppárt és Ugron-párt sürgeti a liberális reformot, a melytől huzódozik, fázik a Kossuth-párt és egyenesen veszélyesnek tartja azt a — liberális párt.

Holló Lajos, Ernszt Sándor és Visontay Soma olyan reformot akarnak, hogy a választói jog kiterjesztessék és teljesen szabadon gyakorolhassák azt az arra jogosultak; történjék a szavazás községenként, titkos czédulákkal.

Rámutattak arra, hogy nincs egyetlen kulturállam sem, a hol oly szűkebbül választási törvény lenne, mint nálunk. Van olyan község, a hol 12,000 lakos között csak 9 választó van — holott régebben 700 volt.

Mikor az egyik szónok arra irányozta a Ház figyelmét, hogy a 48-iki alkotmányok szabadelvű kezdeményezését ezen irányban tovább kell fejleszteni, — egy megcsontosodott Bánffyánus közbekiáltott, hogy a szabadelvűségnek ehhez semmi köze.

— Igaza van replikázott ügyesen a szónok, — mert az ő szabadelvűségük odáig terjed, amíg nekik jó.

Ez a felfogásuk a választási reformról is — csak odáig terjed az ő szabadelvűségük, amíg nekik jó.

Széll Kálmán csak veszélyesnek jelezte a választói jog kiterjesztését, de lapja már egyenesen megírja, hogy ez a reform megdöntené a liberális párt uralmát.

Ezért nem kell tehát nekik a reform — akármit diktáljon is a liberalizmus.

Es szakasztott így vannak más kérdésekkel is. Nagy Ferencz már szükségesnek tartotta elválasztani a gazdasági liberalizmust a politikai liberalizmustól. Gazdasági liberalizmus már nem kell senkinek. Ki gondolna szabad kereskedelemre ma — mikor vámháborura készülnek egymással a politikailag szövetséges államok is.

Szabad ipar a liberalizmus elve. Ma pedig a békési iparosok kérik a cseh-rendszer visszaállítását. A liberális lapok megütköznek rajta, de beismerik egyuttal maguk is, »hogy a termelést valamiképpen szabályozni kell, mert a mai időkben, ahol a sanfranziskói cipőgyár is konkurrálhat a békési csizmadiával: a legképtelenebb abszurdum a teljes, zabolátlan versenyszabadság.«

Ugy vesszük észre, hogy nemcsak a közgazdasági liberalizmus járta le magát, hanem lejártá éppen ugy a politikai liberalizmus is.

Addig nyujtogatták azt a büvös köpenyt, mig elszakadt, elnyűtt teljesen. Most aztán mester legyen, aki alaposan megtudja foldozni.

Nincs is szükség reá.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

A házasság.

Irta: Stella.

— No hallod, érdekes kis idyllt zavartam meg jövetelemmel, igazán sajnálom, de ha csak sejtem is, hogy azok a fontos teendők, melyeknek ügye alatt oly korán igyekszel menekedni tőlünk.

— Ugyan kérlek hagyjok ezt! — vágott szavába a háziúr, vendégeinek kabátját, kalapját lesegítve — beszéljünk inkább másról. Mi hozott ide ebbe a szokatlan időbe?

— Kérdésre csak azután felelek — szólott Bartos Feri az eléje húzott székbe vetve magát — most még csak azt akarom megjegyezni, hogy a helyzet, melyben téged és a szép kis lányt találtalak, igen érdekes volt! S hozzá a milieu...

— Az a rossz nyelvéd ismét talált anyagot, hála a szerencsés körülménynek.

— Még pedig nem is hálátlan anyagot! Egy ifjú szobaur, a ki segédtanár, az K...-i kereskedelmi iskolánál és egy alig 17—18 éves szép leány, aki az alvó anya óvó szárnyai alatt segít a szorgalmas pedagógusnak füzeteket javítani egy zöld ernyős lámpával csak gyéren megvilágított s épen ezért érdekes félhomályban derengő s édes illatu, parfümös levegőjű, meleg, szerelmes összejövetelre szánt puha kis fészekben.

A háziúr mosolyogva, de azért arcában bizonyos leplezett bosszúsággal hallgatta e szavakat, miközben szivart, gyufát téve vendége elé, ő maga a széles pamlagon nyúlt végig.

— Jól beszélsz öreg — mondta a háziúr a beállott rövid szünet után — valóságos poéta veszett el benned, olyan szépen írsz le valamit...

— Hogy kedvet kaptál rá folytatni a zavart idyllt s kedves vendégedet pokolba küldeni. Mi?

— Ugyan hogy beszélsz ilyet! — s sza-

vainak bizonyosságánál egy kis szekrényből boros üveget, poharakat vett elő s kínálta vele barátját.

— Azért adod ugy-e, hogy elhallgattass — szólalt meg Bartos, miután a pohár tartalmát kiürítette — de olyan nincs, a bor megoldja nyelvemet.

— Kérlek, csak tessék, ha jól esik, — felelt Kertész ismét elfoglalva előbbi helyét — szívesen hallgatlak, legalább megkímélsz s feloldassz házigazdai kötelességem alól, ugy is lusta vagyok még beszélni is.

— Ezt a nagy lustaságot még pár percczel előbb nem vettem észre rajtad; annak a kis lánynak nem volt oka e miatt panaszkodni. No de azt hiszem, eleget bosszantottalak...

— Csak hogy belátod!

— Ideje jövetelem okát elmondani.

— Hisz' már tudom.

— Csak félg. Látogatásom célja sokkal fontosabb és komolyabb, semmint gondolád.

— Hiszed pajtas, hogy most legkevésbé

SZABO és HAJNAL

fűszer-, bor-, csemege- és vadkereskedése

Nagyvárad, Fő-utca. (Dr. Grósz-ház)

Városi és vidéki telefon 251. sz.

Mindennemű ásvány- és gyógyvizek és az Előpataki víz főraktára Bihar, Békés- és Szilágymegye részére. — Ajánlja kitűnő mezőtelegdi saját termésű körözsvölgyi asztali BORAIT, bárhová a városban hazhoz szállítva, literes üvegekben. Fehér asztali ó-bor literje 72 fill., Schiller-bor 72 fill., körözsvölgyi ó-bor literje 88 fill., új bor literje 64 fill., a kik azonban a v. fogy. hivatallal az adóra kiegyeztek lit-kint 20 f.-rel olcsóbban kapják. — Mindennemű friss déligyümölcsök, hazai nemes fajalmák, körték, fris: szőlő a legjutányosabb árban. — Vidéi megrendelések azonnal teljesíttetnek. — Hideg FELVAGOTTAK, különféle HALAK és SAJTNEMÜEK legolcsóbb beszerzési helye.

Dalmácia visszacsatolása.

A kassai Kazinczy-körben dr. Havas Rezső érdekes felolvasást tartott Dalmáciáról. A fősúlyt azonban Dalmácia visszacsatolásának kérdésére fektette. Dalmáciát földrajzi fekvése és multja a magyar birodalomhoz kapcsolja és ide tartozik a törvény alapján is. Az 1868: XXX. törvényezik az, mely világosan intézkedik és a melynek 65. §-a értelmében Magyarország a magyar szentkorona jogán Dalmácia visszacsatolását követelni fogja

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 20.

Elnök: gróf Apponyi Albert.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után több kisebb jelentőségű irományt terjesztenek be.

Napirend előtt Kossuth Ferencz, Holló Lajos és Rakovszky István jelentkeztek szólásra.

Jegyző: Kossuth Ferencz! (Felkiáltások a jobboldalon: Halljuk! Halljuk! Felkiáltások a szélsőbalon: Kevesen vagyunk!)

Kossuth: Miután a miniszterelnökhöz kíván szólni és az nincs itt, az ülés felfüggesztését kéri.

Elnök: Az ülést 5 perczre felfüggeszti.

Hol a krisztkindli?

Szünet után

Kossuth Ferencz: Röviden fogja a Ház idejét igénybe venni. A mai ülés utolsó a karácsonyi szünet előtt és szét fognak menni anélkül, hogy a gazdasági helyzetről, amelytől függ tulajdonképen a jövő nemzedék jóléte, felvilágosítást, tájékoztatást kaptak volna. (Ugy van! a szélsőbalon.) Köztudomású, hogy január elején több állam felmondhatja a szerződést és mi itt állunk készületlenül, haza megyünk az ünnepekre és még csak az ország helyzetéről sem tudjuk informálni megbízóinkat. (Ugy van! a szélsőbalon és a néppártos.)

Hol az igazság?

Szell Kálmán: Kossuth szólása nem is kérdés tulajdonképen, hanem szemrehányás, hogy az ország tájékozatlan. Az ország azt tudja, hogy a magyar kormány az 1899. XXX. t. cz. alapján tárgyal az osztrákokkal a vam-

szereződés ügyében. De arról jelenleg bővebb felvilágosítást nem adhat, mert a tárgyalás még tart. Nem adja fel a reményt, hogy legközelebb már nyilatkozhatik a dologról, hiszen a Házat nem napolják el sokáig, csak amennyit az ünnepek megkívánnak. A vámszerződésekre már hosszabban nyilatkozott volt és ma is fenntartja azt. (Helyeslés.) Kossuth említette azt a bibliai mondatot, hogy az övé a hatalom, már t. i., hogy az enyém. Erre akarok még — ugymond — válaszolni. Ugy hiszem, hogy Kossuth képviselő ur megadja magát . . .

Kossuth: En nem adom meg magam! Tagadom!

Madarász József: Még csak az kellene!

Szell: Hát jól van, nem adja meg magát, de azt el kell ösmernie, hogy az 1899. XXX. t. cz. alapján állunk e tekintetben. Nos hát ha ez így van, akkor igenis nálam az igazság. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Fap Elek: D-hogy van! Dehogy van!

Hol a paritás?

Holló Lajos az új közös hadügyminiszter kinevezése ellen tiltakozik. A magyar kormánynak még csak véleményét sem kérték ki. A dualismus eivénél fogva ugy kellene lenni, hogy a német után most magyar ember következzen. Hiszen az a miniszter nem más mint a császári háznak minisztere. Nem ösmerni alkotmányukat, talán még nyelvüket sem. Felvilágosítást kér. (Helyeslés a balon és szélsőbalon.)

Tessék megnyugodni.

Szell Kálmán: Kijelenti, hogy e kinevezés a 67-es kiegyezés értelmében történt, teljesen törvényes formák közt. Krieghammer lemondott és helyébe a rangban legidősebb altábornagyot nevezték ki. Ő nem a császári ház minisztere, hanem törvényes közösminiszter. Éppen amint a szóló a 48. XXX. t. cz. alatt ül a miniszterelnöki székben, éppen ugy a közös hadügyminiszter a 67. XII. t. cz. alapján az. Visszautasítja azt, mintha e kinevezés rák nézve bármint tekintetben hátrányossággal járna. (Ugy van! a jobboldalon.)

Holló: A választ nem veszi tudomásul.

Rakovszky István: Két kérdést intéz a miniszterelnökhöz, mert tényleg ugy áll a dolog, hogy a képviselők anélkül mennek ki választókhoz, hogy valamit mondhatnának az ország állapotáról. Az első kérdés az: micsoda garanciát nyújt a miniszterelnök arra, hogy a kiegyezésben történt eddigi megállapodásokat az esetleg újonnan kinevezett miniszterumok fogják-e létesíteni. Másodsor vanak-e a ki-

egyezésben nagy differenciák, továbbá mi a magyar és mi az osztrák kormány álláspontja. Kéri a miniszterelnököt, tárja ki a differenciákat.

Szathmári: Legyen egyszer már őszinte. **Rakovszky:** Hogy megalátsa a Ház a helyzetet és megtudja az ország az állapotát. (Zajos helyeslés az ellenzéken.)

Szell Kálmán: Először a második kérdésre válaszol. Ez azonban már benne van ugyszóván a Kossuthnak adott válaszában.

Fichler: Az csak olyan volt: Nasze semmi fogd meg jól.

Szell: Ha ő nyilatkozna a kérdérről, nem lenne más, mint idehozná a kiegyezést egész terjedelmében. Nem tartja helyesnek, hogy most mérlegelje a parlamentben a kiegyezés esélyeit.

Fichler: Arra feleljen, hogy Körber . . .

Szell: Mit mond?

Lukács László pénzügyminiszter: Nem tudom!

Szell: Majd ha eljő az ideje, fog adni felvilágosítást. Ami az első kérdést illeti, hát arra vonatkozólag a következőket mondhatja: Válsághírek mindig keringenek. Egy időben a magyar kormányról szóltak e hírek, most az osztrákról. Ő kijelenti, hogy ez nem felel meg a valóságnak. Azt azonban kijelenti, hogy ha az osztrák kormány ugy állana, mint a híresztelések mondják, akkor azzal nem tárgyalna. Hogy ki adja meg a garanciát a jövőre? Hát mi a kormány!

Végül kijelenti, hogy a kiegyezési tárgyalásokat a mi érdekeinkben vezette és vezeti. És ha az osztrákoknál kormányváltás volna és olyan kormány kerülne felszínre, mely a kiegyezést, illetve az eddigi megállapodásokat felforgatni, vagy újra kezdeni akarná, az ilyen kormányval tárgyalásokba bocsájtkozni nem fog. (Helyeslés a jobboldalon.)

A napirend.

Elnök: Következik a napirend: a kérvények folytatásos tárgyalása.

Daróczy ehadó: Beterjeszti az aradi kereskedők körének és a kereskedelmi alkalmazottak országos egyesületének kérvényét a kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak kötelező nyugdíjbiztosításának törvény útján való rendezése, illetve teljes vasárnapi munkaszünet megadása iránt. A bizottság a kérvényt a kereskedelmi bizottságnak óhajtja kiadni.

Szederkényi Nándor: Javasolja, hogy a kérvényt pártolólág adják ki a miniszternek s erre vonatkozólag határozati javaslatot nyujt be.

Trubinyi Sándor: A vasárnapi munka-

sem vagyok hangolva komoly dolgok meghallgatására!

— Sajnálom, de hiába, ennek meg kell lenni. Hanem ne szakíts félbe kérlek, — ivott egy pohár bort ismét, aztán folytatta — azt hiszem, az első percztől fogva, a mint az igazgató közbejárására a kamara, mint ideiglenes kisegítő tanárt szerződött, tisztában voltál azzal, hogy felteszednek célja van veled. Orbán, mint valószínűleg tapasztaltad is, számító ember, ki semmit sem tesz ok és bizonyos cél nélkül. Ő bár egyenesen nem adta tudodra, de több jeiből sejtette veled, hogy a lánya leendő vőlegényének hamarosan ki tudná a rendszeresítést eszközölni.

— De kérlek . . .

— Csak ne szakíts félbe! Azt akarod mondani, hogy Orbán Vera nem tetszik neked, hogy a háziaszonyod kis lánya szebb, fiatalabb stb. stb. . . ez mind igaz lehet a te, de nem az én szempontomból, akinek kötelességem, mint barátoknak, mint rokonnak megóvni téged egy hatalmas baklövésről, mely igen könnyen biztos és szép reményekre jogosító jövődet teherné tönkre.

— Feri pajtas, ha . . .

— Ha tudnám milyen bájos ez a kis lány a maga egyszerűségében, milyen stb. stb. . . és milyen kiállhatatlan ribán Vera az ő hideg fenségében . . . ezt akartad mondani ugy-e? Az előbbi én is bizonyíthatom, de az utóbbin segíthetsz. Azt a lányt majd olyaná alakíthatod, aminővé akarod, csak tudd meg a módját,

s a kilátások, a szép jövő mit e házasság ígér, megéri e fáradságot. Vera szép leány és jó is, csak rosszul van nevelve, érvényesítsd nála azokat a fenne hirdetett pedagógiai elveket. És most azt hiszem, eleget mondtam, sziveld meg a dolgot. Orbán olyan ember, a ki ha észre veszi, hogy csalódott benne, könnyen módot talál rá, hogy kitégye a szűrődet. És most Isten veled!

— De hova sietsz ugy?

— Egyedül hagylak — mondotta Baros, miközben felküzűt — gondolkozzál a mondotak felett, jövőd függ tőle. Szervusz!

Kertész rossz hangulatban tért vissza szobájába, a most hallottak egészen kihozták medréből. Sokáig járt szobájában fel alá, barátja és egyetlen közeli rokona figyelmeztetése szegyet ütött a fájába. Aludjunk rá egyet — gondolta — még mielőtt határoznánk. Ez szokása volt még gyermekkorra óta. De pihenést adó álom nem jött szeméire, csak reggel felé.

3 nap mult el a leirt párbeszéd óta. Kertész az iskolából hazajövet bement háziaszonyához, tudtára adni, hogy körülményei hirtelen megváltoztak folytán el kell költöznie. Özv. Dénesné bizony kell-metlenül lepta meg lakójának e kijelentése. Sajnálta őt, mert jó lakót veszített benne és mi tagadás, Juliska meg Kertész nagyon jól megfértek egymás mellett. Annnyira, hogy a gondos mama nem egyszer kapta magát azon a gondolatban, hogy Juliskája

meg Kertész mint élettársak is megférnének egymás mellett. Oly szépen kiszinezte már a fiatalok jövőjét, ugy beleléte már magát a gondolatba, hogy az ifju ez új elhatározása szíve kihozta a sodrából. Kétszeresen sajnálta a dolgok illeten alakulását és volt oka reá legálább a saját szempontjából. A szobája üresen marad s ez bizony a jelen körülmények között nagy anyagi veszteség, ennél persze nagyobbak tartotta a fiatal ember elvesztését, mert bár igyekezett vigasztalni magát, hogy azért kedves ábrándja beteljesülhet, de egy hang lelke mélyén a rideg valót sugta meg neki. Őztőne megsejtette vele, hogy amint Kertész környezőükből kiszabadul, eloszlik az őt eddig fogva tartott bűkör is s rájuk nézve elveszett.

Szomorú gondolataiból leányának hazaérkezte zavarta fel.

— Képzeld anyám — kezdte a leány kölcsönös üdvözlés után — Kertésszel jöttem, s meséli, hogy azért kell elmennie tőlünk, mert ha tovább lakik, az állása veszélyeztetve van.

— Az állása — dühösködött az anya — és miért?

— Azt nem tudom, de az igazgató határozott kívánsága volt ez, s midőn Kertész vonakodott, Orbán azt mondta, vagy a lakás vagy az állás . . .

— Ez hazugság! Ez Orbánról nem tudom feltételezni, büszke ember az s bárha céljai vannak is vele, ilyen eljárásra nem tartom képesnek.

szünetet a foglalkozások minden ágazatára kell kiterjeszteni. Szigorúan kell végrehajtani a törvényt.

Szell Kálmán: Kijelenti, hogy a közigazgatási tisztviselőkre a vasárnapi munkaszünetet törvényvel kiterjeszteni nem lehet. Azt rá kell bízni minden hatóságra, hogy intézkedjék szükség szerint. (Helyeslés.)

Láng Lajos: Legfontosabb reformnak tartja a balesetbiztosításról szóló törvényt, azután megalkotandónak véli a vasárnapi munkaszünetnek a kereskedelemre való alkalmazását. (Helyeslés.) Rendeletekkel nem akarja a munkaszünetet rendezni, hanem egységes törvényvel. Időt kér a Háztól arra, hogy amit meg akar csinálni, annak helyességét tanulmányozhassa. (Helyeslés.)

Elnök: A vitát bezárja.

A Ház elfogadja a bizottság jelentését.

Daróczy előadó: Beterjeszti több vármegyének és városnak kérvényét a nemzetiségi törvény módosítása iránt. A bizottság javasolja, hogy a kérvényt a miniszterelnök útján a kormányának adják ki.

A bizottsági javaslatot elfogadták.

Daróczy előadó: Beterjeszti a vármegyék kérvényét a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződések felmondásá, illetve megváltoztatásá iránt.

A Ház többek felszólalása után a kérvényt a miniszterelnök útján a kormányának adja ki.

Neményi előadó: Beterjeszti több vármegye kérvényét az ország némely törvényhatóságaiiban mutatkozó keresethiány enyhítése céljából elrendelendő közúti munkák költségeinek enyhítése céljából.

A karácsonyi szünet.

Szell: Határozzák el azt, hogy a legközelebbi érdemleges tárgyalási ülés jan. 9-ikén lesz. Napirendje a mai napirend folytatása. Az elmaradt javaslatok folytatásának tárgyalásának kitűzését kéri. A szünet alatt azonban egy formális ülés tartását indítványozza a hó végén. (Helyeslés.)

Elnök: A hangulathól látja, hogy a Ház a miniszterelnök indítványát elfogadja. Felhatalmazást kér arra, hogy O felségének újévkor a Ház szokásos üdvözlését átíratban tudassa.

Az olasz borvám.

Szell Kálmán válaszol Szederkényinek a hozzá intézett interpellációjára az olasz borvám ügyében. Az ország érdekét veszélyeztetve ebben a kérdésben absolute nem látja. A kormány elhatározta, hogy január elsejére az olasz borvám klauzulát felmondja. Ezt már a kül-

ügyminiszternek kijelentették és azt közölni fogják az olasz kormányval. Ennyit válaszolhat most. (Általános helyeslés az egész Házban)

Rákosi Viktor intézett ezután interpellációt a honvédelmi miniszterhez, a hadügyminiszter lemondása s az új hadügyminiszter kinevezése tárgyában.

A karácsonyi nagyvásár.

— Ma, vasárnap a Sasban. —

Még alig pár nap választ el bennünket a szeretet szent ünnepétől s a módosabb családoknál már készülnek előre a főszegek ünnepre. Az apró gyermekek nappali gondja, éjjeli álma csak egy: mit hoz nekik az idén az angyal.

Minden fény nyomába bizonyos árny is lopódzik.

Nem minden házban várja boldogság, megelégedés Krisztus Urunk születését.

Ezrek és ezrek nyomorognak, dideregnek a könyörtelen téli hideg időben, kiknek annyi sincs, hogy éhségüket csak egy falat kenyérral is lecsillapíthassák. Ezeknek mindegy, ünnepe, hétköznap.

De nem! Az isteni Gondviselés nem hagyja el az ő szegényeit. Adott melegen érző szívet a gazdagoknak, kik nemcsak hogy nem nélkülöznek, de megosztják tiszta szívvél, jó szándékkal fölöslegeiket éhez, didergő embertársikkal. Kiknek szívéből nem halt ki az Isten parancsolata: »Szeresd felebarátodat mint te magadat.«

Ilyen jó, nemesen érző szívekből fakadt a **Karácsonyi vásár** eszméje.

Aki felment tegnap a Fekete Sasba s benyitott a 20. számú szobába, érdekes látvány tárult eléje. — A főasztalnál Des Echerolles Sándorné urasszony rakosgatta az elosztandó tárgyakat Batig Ferenczné urasszony karjaiba, az asztalnál Gerliczy Félixné báróné és Grunwald Henrikné urasszonyok jegyezték, mi hova megy. Bent a teremben megállás nélkül rendezték az asztalokat Knapp Ferenczné, öz. Schwarz Abrahámné, Huzella Gyuláné, Mezey Vilma urasszonyok, figyelmesen és körültekintéssel rendezve a 12, a város színével ellátott terítővel bevont asztalt.

Csodás látványt nyújt a Fekete Sas nagyterme, középen fenyők között a két őz: Kürty Klári és Fedák Zsazsa. Oldalt 12 asztal sorakozik egymás mellé. Roskadásig telvük enni és inni valókkal. Pompás szaloncsoportok, sajtok, narancsok között nyulnak fel a karcsu üveg borok, rumos üvegek. Felfüggesztve az asztalok között barnállik a sok nyul a város színét viselő pántlikával felékesítve. Az asztalok közepén díszes gypsdombormű díszlik Jeszenszky László műhelyéből való, olcsó, díszes domborművek.

Oldalt középen fenyőfaligetek sötétje, jól esik a szemnek, amely elkáprázik a kirakott tárgyak színes tömegétől. Tarka-barka mindig izléses csoportozatok váltakoznak minden asztalnál s az ember fel-felsőhajt, látva a pompás pecsenyénekválókat.

Csupa szín, csupa poézis az egész terem, amelyben tanyát ütött a jótékonyság. Azt hisszük, ma már mindenki tudja Nagyváradon, hogy a karácsonyi nagyvásár jövedelmét az árvák kapják.

Egész napon át tart a multság, amelyre a belépődíj 20 fillér, a sorsolásra egy szám 20 fillér. Minden asztal körül 4—5 urasszony s 2 ellenőr lesz.

A kiállított tárgyakhoz nem szabad nyulni, sem a teremben szivarozni. Erre int a tábla minden asztal felett.

A karácsonyi nagyvásár délelőtt 9 órakor kezdődik s tart késő délutánig. A belépti jegy 20 fillér. A vásárban egy jegy a nyereményekhez 20 fillér. Az összes nyereményjegyeknek több mint fele nyer s a nyereményeket azonnal átadják.

Előreláthatólag óriási közönség lepi el ma a Sas termét, miért is a rendőrség intézkedett, hogy tűzoltók és rendőrök tartsák fenn a rendet.

Az új iskolaszéki elnök.

— Az iskolaszék elnökválasztó ülése. —

Az elemi iskolák reformjáról kiadott kultuszminiszteri rendelet intézkedik arról, hogy kik lehetnek a községi iskolaszékek tagjai. A többi között kizárja azokat az iskolaszékekből, akiknek hozzátartozói, mint tanítók, vagy tanítónők az iskolaszék felügyelete alatt álló iskoláknál vannak alkalmazva.

Ezen miniszteri intézkedésből folyólag mondott le **Hegyesi Márton** a nagyváradi községi iskolaszék elnökségéről és tagságáról.

Helyére elnöknek az általános óhaj **Rimler Károly** polgármestert jelölte, azonban olyan hírek keltek szárnyra, hogy a polgármester sokoldalú elfoglaltatása miatt nem hajlandó ezt a sok teherrel járó tisztelet elfogadni.

A tegnapi iskolaszéki ülésen az általános bizalomnak sikerült eltéríteni előbbi elhatározásától **Rimler Károly** polgármestert s az iskolaszék elnökségét elfogadta.

Az elnökválasztó ülés lefolyása a következő volt:

Rimler Károly polgármester elnökölt.

Jelen voltak:

— Amint nekem a dolgot leírta, hihető. A büszkeség nem zárja ki, mert hát a cél szentesíti az eszközt. Vera akarja és ez az apjának elég . . .

— Ezt is Kertész mondta?

— Nem, én csak a sorok között olvastam, de azt hiszem, egészen helyesen.

Dénesné firkészőleg nézte leányát egy darabig, azután odament hozzá, gyöngéden megölelte, s így szólt:

— Ne busulj, a jó Isten elhozza a tiédet is előbb-utóbb, csak bízzál és remélj! — azután ott hagyta az ámuló leányt, ki nem birt eléggé csodálkozni azon, hogy honnan ismeri az anyja az ő legnagyobb titkát.

Bartos Feri teljesen meg volt magával elégedve, észre tértette a fiut idejekorán. Mi is lett volna belőle, ha annak az asszonynak illetve a leányának a hálójába kerül.

Egy semmi, ugyszólván pályatévészett ember, mert hova fordult volna, mihez kezdett

volna, ha az igazgató kiadja az útját. Pedig az, ha közbe nem lép, bizonyosan megtörténik. Elvehette volna! Két kódot! Így van állása, jövője, jó házból való menyasszonya. Szerellem?! Lári-fári! Kényelem, jó mód, itt a boldogság mostanában!

Kertész érezte és méltányolta is, mert sok nyomorúságon ment keresztül a míg idáig jutott. Sokat koplalt, sokat nélkülözött, de hát ennek most vége. Kényelem, jó mód lesz ezután osztályrésze, élvezte is, csak . . . csak . . . néha, dehog, mindig ugy bizsergett valami a szíve táján. A felesége előtt néha valóságos talány, de azért jó ember, csak szeszélyes. Olykor napokig alig szól, máskor meg majd megfojtja a csókjaival, elárasztja a gyöngédség egész özönével, persze ő nem sejt, hogy ilyenkor a férfi előtt egy szőke boglyas fejecske jelenik meg, nagy gyermekes tekintetű hosszú pilláju kék szemekkel, nem érzi, hogy ez a nagy gyöngédség annak szól, azt illeti.

Szenzációs ujtítás. — Alapított: 1893.

Freund Benjámín

mű órás, ékszerész és látszerész. Óra, ékszer és látszer nagy raktár. Legelőcsőbb óra- és ékszerjavító műhely

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA.
Széchenyi-szálloda épület.

Nem reklam, hanem egy technikai kiszámítással oly olcsón javítok órákat, hogy mindenki csekély díjért jól járó óra birtokába jut. Ezen ujtítást olyképp rendeztem be, hogy a legújabb gépekkel szereltem fel üzletemet. Eddig egy rugó mindenütt 1 forintba került, nálam 40 kr., óraüveg 5 kr., mutató 5 kr., hajrugó 50 kr., órat szítás csak 50 kr. — Minden nagyobb javítást is csak potom árért készítek. Aranyforrasztás 20 kr., ezüstforrasztás 10 kr. Minden óra vagy ékszer újjalakítása bdmulatos olcsó árért. Gyűrűbe vagy fülbevalóba köveket 10 krtól feljebb. Nagy választék arany, ezüst, nickel, svájci zsebórákban, valamint fali, inga, ébresztő és íródei órákban. — Valódi 14 karátos aranygyűrűk, fülfüggők, karekek, lánczok, jowjok, ugyszinte ezüstbe. — Valódi 14 karátos aranytárgyak grammja 1 frt. — Valódi svájci zsebórák 2 frt 50 krtól feljebb, asztali órák 1 frt 20 kr., serkentő órák 1 frt 80 kr., nickel lánczok 10 krtól. A legfinomabb kristály szemüvegek, hőmérők, barométer orvosi rendeltetűre is. A nálam javított órákért 1 évi szolid jótállást vállalok. — 10 frt bevasárlásnál ingyen email-képeket készítek bármilyen fénykép után. Törött vagy ócska aranyat a legmagasabb árrban beváltok. Beváltó intézet a fő-utcai üzletemben.

Minden órajavítás nem 90 kr., hanem jóval olcsóbb.

Adorján Armin dr., Auspitz Adolf, Baróthy Akos, Barry József, Balogh Károly, Báthy Zoltán, Bodnár János, Bordé Ferencz, Bérczi Jánosné, Bozóky Béla, Böszörményi Géza, dr. Döry Ferencz, dr. Grósz Menyhért, Gábel Jakab, Hlatky Endre, Istvánffy József, dr. Konrad Márk, Katona Bálintné, Komlóssy József, Mátéh Lajos, Markovits Pal, Materny Imre, dr. Molnár Imre, Novotny S. Alfonz, Némethy Károly, dr. Nagy Géza, Réz Mihály, Reichtné B. Zsófia, Rátkay József, Ritoók Zsigmond, Sulyok István, Stark Gyula, Szokoly Tamás, dr. Thury Kálmán, Vaday József, Váradi Mór, dr. Vucskies Gyula, Winkler Lajos.

Rimler Károly polgármester röviden ismertette az ülés célját. Az iskolaszéki elnök választásának vezetésére ő lett kiküldve a város törvényhatósága által. A jegyzőkönyv vezetésére Réz Mihály felügyelő-igazgatót kérte fel.

A megnyitás után Novotny S. Alfonz főgymnasiunai igazgató, dr. Nagy Géza kir. ügyész és dr. Adorján Armin új iskolaszéki tagok lettek a hivatalos esküt.

Ezután az előkiválasztásra került a sor.

Elnöklő polgármester a választás tartamára Ritoók Zsigmondot kérte fel a korelnökség betöltésére.

Ritoók Zsigmond nem foglalja el az elnöki széket. Mindjárt tullehetünk — ugymond — az előkiválasztáson. Kéri Rimler Károly polgármestert, hogy az elnökséget fogadja el. Azt a jóindulatot, amit a város más ügyei iránt táplál, itt is érvényesítse.

Zajos eljenzés követte Ritoók szavait.

Rimler Károly aggodalommal tesz eleget a követelményeknek. Csak átmeneti intézkedések veszi megválasztatását, a mely idő alatt sok tisztázandó kérdést elintéznék. Nem fog kimélni fáradságot, hogy sikerrel működjen az iskolaszék. Mikor polgármester lett, esküt tett, hogy a város javára törekszik s a város ügyei között az első a tanügy. Kéri az iskolaszék támogatását.

Az alelnökök lemondása.

Ezután beterjesztette dr. Berkovits Ferencz iskolaszéki alelnököknek egy még július hóban kelt levelét, amelyben az elnökségről lemond. A polgármester csak egy negyedóra óta kapta kézhez s azért mutatja most be. Foglalkozzék-e most a bizottság a lemondással?

Az ülés kimondotta, hogy azzal a kérdéssel csak a jövő ülésen foglalkoznak.

Végül kimondották, hogy a vagyonekezelésre és az ülések tartására az eddigi gyakorlatot tartják fenn.

Ezzel véget ért az ülés.

Műkedvelők Tarka Szinpada.

A közönségből szereplők lesznek ma és holnap a színházban. Bájos fiatal leányok, a kik dobogó szívvvel léptek eddig a báterem parkettjére is, most a világot jelentő deszkákra lépnek ki bátran, önértetesen s a kiket egy-egy merészebb tekintet is zavarba hozott, most szembenéznek ezer kíváncsi szemmel, kandi látcsövekkel.

A bátorságot az előadás nemes célja adja. A szegényekért, a szenvedőkért fáradtak annyit, ériük, ha kell szembeszállanak a közönséggel, az ezerszemű Csésárral.

Es ez a közönség nem lesz Csésár, nem lesz zsarnoki kritikás, hanem csak udvarias néző. Meg lesz róla győződve mindenki, hogy a nemes cél a legszebb sikert eredményezi; hiszen lehet-e, szabad-e valaminek nem sikerülnie, a mit Nagyvárad szép leányai vesznek kezükbe?

Tündérest lesz ez az előadás, tündérek felvonulása. És mikor az esték jövedelméből

annyi nyomor nyer enyhületet, akkor fogják érezni a sz-replők, milyen tündéri munkát végeztek valóban.

A Nagyvárad előkelő társalmából alakult műkedvelő társaság tegnap, szombaton délután tartotta meg utolsó főpróbáját a Szigligeti-Színházban. A nézőtér szépen megtelt a szereplők hozzátartozóival, ugyanannyira, hogy sok reudes előadáson jó volna, ha ennyien lennének. A főpróbából ítélve óriási sikerrel fog lefolyni a mai előadás. Az összes szereplők teljesen otthonosan érzik magokat a színpadon. Bájos és elragadó a műsor minden száma. Fenomenális hatást ér el *Eleméry Klárka* éneke s *Dobay István* a főrendező és *Cseresznyés Ilonka* párjelenete, valamint a spanyol kettős tánc. Kedves kis színmű a Szomaházy István Segédjuhásza. Dobay István főrendezőn kívül nagy érdeme van a rendezésben. *Krasznay Andor* kiváló színművésztüknök, kik vállaltva fáradoznak a siker elérésében.

Az előadás ma lesz, *théâtre paré* jelleggel, de holnap megismétlik; úgy tudjuk, a jegyek már mindkét estére csaknem teljesen elfogytak.

A részletes program a következő:

Prolog, elmondja Dési Géza dr.

2. *Ének szám* Eleméry Klári.

3. *Párjelenet*. Előadják Cseresznyés Irén és dr. Dobay István.

4. *Zongora szám*. Előadja Mihályházy Margit.

5. *Spanyol kettős*. Tánczolják Fischer Oszkárné és ifj. Örley Kálmán. Spanyol zenészek: Moes Károly, Feiler Jenő és Frankó Sándor.

6. *A segédjuhász*. Szeccsessziós népszínmű 1 felvonásban. Irta Szomaházy István. Személyek: Bróné Eleméry Klárka. Segédjuhász ifj. Dobay István. Kisbíró Halász Lajos. Czigány Frankó Sándor.

7. a) *Hangverseny*. Szereplők: Grósz Imre, Grósz Bandi és Waldmann Iván.

b) *Gavotte táncpróba*. Tánczolják: Dési Gézané Lukács Ödönnel, Hegyesi Katinka Lázár Lóránddal, Hlatky Margit Sebő Mihálylyal, Lacsny Irén Tóth Edével, Miskolczy Irma ifj. Örley Kálmánnal, Örley Anna Miskolczy Palival. Rokokó szülő táncot lejt Nadányi Ilonka.

c) *Trianonban Mária Antoinette udvarában*.

Rokokó párok: Eleméry Istvánné, Ember Gézané, Ficzek Margit, Moskovits Józsefné, Nadányi Margit Sas Edéné, Steiner Kornél, Smidt Ödönné Szemes Ilonka, Szabó Klári, Böszörményi Géza, Cseresznyés Béla, Frankó Sándor, Grósz Ernő, Péterffy Elemér, Ruzska Kálmán, Schwarcz István, Szabó Jenő, Szemes Ferencz, Géczy Imre és Eleméry Ferencz.

Apródok: Szabó Tibor, Feiler Jenő.

Mária Antoinette Meskő Boldizsárné, Főudvarmester Thury László.

8. *A mesék*. Mesélő nagymama Káli Nagy Erzsé, unokái: több gyerek. Muzsa Kugler Rózsika, Költészet Antal Mikiósné, Mese Imrik Mártha, Rege Konrad Margit, Zene Csapó Lenke, Fantázia Jelenesik Margit, Mythos Pekanovics Margit, Költő ifj. Kugler Albert, Csizmás kandur Szunyogh Bandi, Királyleány Cseresznyés Lujza, Egérke Cseresznyés Irén. Öreg király Medvigy Gábor, varázsló óriás Ravazdy Barnó, Molnár fiu Fekete Béla Testőrök Thury Kálmán, Bartos Elemér, Korda Andor, Hófe érke Gerő Irma, királynő Hoffman Henkné, királynő Moskovits Mórné, kis apród Schwartz Sári, királyfi Harmathy Károly, Kamarások Andrányi Károly, Ficzek Emil, Ficzek Jenő, Frankó Józsi, Létay Feri, Vörös bóbítás Miskolczy Agnes, Farkas Schwarcz Sándor, Vadász Frank Géza, Nagymama Miskolczy Irma, Pásztor fiu Juricskay László, Némő Kubinyi Györgyné, Tündérek Rutter nővérek, Schwartz Czella, Schöplfin Mina, Zilahy Sarolta, Csipkerózsika Orley Anna, Tündér királyfi Pallay József, Tündérek Böszörményi Gizi, Bócz Ela, Bócz Ilonka, Böszörményi Tilda, Feiler Anna, Harmathy Gizi, Harmathy Erzsé, Hegyessy Anna Ordög Mihelly Rózi, Boszorkány Fischer Oszkárné, Királynő Fényes Manóné, Királynő Winkler Emmi, Királynő Juricsay Viola, Király Wertheimstein Viktor, Királyfi Telegdy László, Kamarások Poyvár Ernő,

Telesky Béla, Rátkay László, Persz Ferencz, Fejér Jenő, Hamupipőke Miskolczy Lily, Királynő Török Olga, 1. Királynők Wertán Ducza, Zweck Ilonka, Zwip Jolán, Kazinczy Mariska, Wertán Mariska, Sebesy Klári, Királyfi Terényi Giza.

Előfizetési felhívás.

Két hét múlva kilencededik évfolyamát kezdi a Tiszántúl. Nyolcz év viharai közt megerősödve indul új küzdelemre.

Manapság, mikor mindenfelé hazug jelszavak hódítanak, nehéz volt lapunknak a maga nyíltan kibontott zászlaja mellett megállani. Nem tagadjuk, a csaták tűzében többször megremegett a kezünk, mely a zászlót el nem hagyta s nem egyszer aggódva néztünk jelszavainkra, melyek zászlónkra irra ragyogtak.

Hála Istennek, ezen túl vagyunk. A Tiszántúl szilárdul gyökeret vert e nagy vidék közönsége közt, bizonyosságul annak a hódító erőnek, mit a magyar kereszténység ma is képvisel.

Magyar lelkünk erős hite, hogy a mint a kereszt alatt lett nagygyá e haza a múltban, a kereszt alatt lesz nagygyá a jövőben is. Es erős hite ez annak a közönségnek is, mely oly bensőséggel támogatta eddig lapunkat.

Ehhez a mi lelkes közönségünkhöz fordulunk, kérve szíves támogatását a jövőre is. És kérjük, az új év küszöbén ajánlják lapunkat ismerőseik körében, hiszen ezzel nem annyira nekünk, mint inkább a keresztény haladás eszméjének szereznek híveket.

A Tiszántúl az marad ezentúl is, ami eddig volt: az igazság őszinte katonája. Elveinkért mindent, elveinket semmiért és senkiért. A mellett a napi események hí krónikása és igaz bírója, a közönség igaz barátja.

Az előfizetési árak lapunk homlokán olvashatók.

Minden új előfizetőnk is megkapja lapunk nagyértékű karácsonyi ajándékát, a

Tiszántúl nagy képes naptárát,

mely naptári és gazdag szépirodalmi részen kívül tartalmazni fogja Biharvármegye és Nagyvárad teljes czimtarát.

Lapunkba dolgoztak az elmúlt évben:

Vezércikk: Dr. Bozóty Alajos, Fetser Antal, dr. Prohászka Ottokar, dr. Károly Irén, Kirchanek Odon, dr. Jusch Karoly, Mihók Sándor, dr. Vucskies Gyula, Kaczvinszky Andor, Pálffy Béla, dr. Krüger Aladar, Bodnar János.

Tárcza: Kincz István, Kottár Béla, Baán Aladar, Samuhly Géza dr., Némethy Gyula dr., Kovács S. János, osv. dr. Személy Kálmánné, dr. Lindenberg János Endre György, Endrey Kálmán, Söke Berta Stella, Szabó Ilona, dr. Hevay L. J., Manyiné Prgi Olga, Deér, Csontos Sándor, Pálffy Béla, dr. Krüger Aladar, Dutka Akos és fordított tárczak a világirodalom legjelsebb íróitól.

Hírek: Vidosits Gyula, dr. K. A., Marschand Odon, Dutka Akos, Niedermann Gyula, Ludvig Gyula és vidéki tudó itóink.

Tanügyi, irodalmi és egyéb cikkeket közlölünk számos jelesétől közöltünk.

Színház: Dr. K. úger Aladar.

Regényrovatunkban Sienkievics Henrik világhírű regényét, a »Tűzzel vassal« címűt közöljük; ennek befejezése után Conan Doyle-tól, a zseniális angol regényírótól fogunk közölni egy érdekesítő bűnügyi regényt.

Mind ezek a munkatáraink támogatni fognak ezentúl is — kérjük a közönséget, mely munkatársaink által szerette meg lapunkat, — szintén ne vonja meg támogatását ezentúl sem.

A Tiszántúl
kiadóhivatala.

A Tiszántúl
szerkesztősége.

UJDONSAGOK.

Schlauch bibornok emlékezete.

A nagyváradai kath. kör ma, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja ünnepélyét Istenben boldogult dr. *Schlauch* Lőrincz bibornok-püspök emlékezetére. Az emlékünnepelely műsora a következő:

1. Elnöki megnyitó.
2. Statuit illi summum sacerdotium. Irta: dr. Szemethy Géza. Öt szólamban előadja a műkedvelő vegyes énekkar.
3. Emlékbeszéd. Tartja: Radnai Farkas felszentelt püspök.
4. Aldott legyen emléke. Irta: dr. Szemethy Géza. Négy szólamban előadja a műkedvelői vegyes énekkar dr. Szemethy Géza vezetése alatt.

Figyelmeztetjük a meghívott közönséget, hogy az emlékünnepelely nem a főgymnasium disztermében, hanem az *Orsolya-zárda nagyszobájában* lesz megtartva.

A Katholikus Kör Évkönyve.

A Katholikus Szabad Liceum eredménye könyvalakban áll a közönség előtt. Megjelent a Katholikus Kör Évkönyvének első évfolyama, mely a Szabad Liceum előadási első sorozatát tartalmazza.

Nem szükséges ennek a műnek nagy jelentőségét méltatnunk. Az öntudatra ébredt nagyváradai katolicizmus egyik hatalmas megnyilatkozása, mely méltán feltűnést fog kelteni gazdag és változatos tartalmával. A mű a Katholikus Szabad Liceum nagynevű pártfogója, néhai dr. *Schlauch* Lőrincz bibornok-püspök emlékezetének van szentelve.

Nem illenek a helyen az egyes közleményeket dicsérőnk, mert hiszen azok szerzőinek legnagyobb része lapunknak belső vagy külső dolgozóitársára lévén, vele szoros kapcsolatban áll. Egyszerűen közöljük az egyes dolgozatok szerzőit és czimeit a következőkben:

- Dr. *Margalits* Ede: Megnyitó beszéd.
Pálffy Béla: Lélek és vér.
 Dr. *Krüger* Aladár: A búsuló királyfi.
 Kovács S. János: A régi magyar katolikus irodalom.
 Dr. *Némethy* Gyula: Időszerűtlenség a művészetben.
 Dr. *Krüger* Aladár: Kritikai séta.
Pálffy Béla: Mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma.
Kadnay Farkas: Keresztény szeretet a munkás kérdésben.
 Dr. *Lindenberger* János: Az Üdvözítő kereszt-haláláról.
Grócs Béla: Társadalmi tevékenység és a magyar jellem.
 Dr. *Szemethy* Géza: A Palestrina-stílről.
 Dr. *Tóth-Szabó* Pál: Nápolyi séta.
 Dr. *Wolafka* Nándor: Husvét gondolatok.
 Dr. *Hoványi* Gyula: A katolikus önkormányzat oka és célja hazánkban.
Sas Ede: A hintaló.
 Dr. *Krüger* Aladár: A komika tragédiája.
 Özv. Dr. *Személy* Kálmán: A társaság babonái.

Palotay László: Elnöki zárzó.

A kör tagjai a kötetet tagsági díjikkal fejében ingyen kapják; a helybeli tagok és a helybeli előfizetők részére már nagyrészt kézbesített is, míg a vidéki tagok és előfizetők részére a napokban fog szétküldetni. Kapható lapunk szerkesztőségében és kiadóhivatalában, valamint a könyvkereskedésekben is. Egy példány ára két korona.

A szegények segélyezése.

A szegények segélyezésére alakult bizottság tegnap délután *Gerő* Ármán rendőrkapitány elnökele alatt ülést tartott, melyen *Rimler* Károly polgármester is megjelent. *Gerő* Ármán heterjesztette az eddigi bevételek és kiadások jegyzékét. Majd többek felszólalására

határozatba ment, hogy ezental csak a munkaképteleneknek, és munkanélkülieknek adnak ingyen levest, fát és kenyéret, mert utóbbi napokban nem lehetett a hó eltakarítására és más egyéb munka elvégzésére munkást kapni. Visszaétek a társadalom nemesszívűségével. Egyidejűleg a főkapitány tudomására adta a bizottságnak, hogy Olasziban a »Három Rózsában« levő melegedő helyet, mivel a szegények nem keresték fel, beszüntette. Ezzel a gyűlés véget tért.

A tegnapi nap folyamán a kispiacztéri és kolozsvári utcai ételosztó helyiségekben kiosztatott 1875 adag leves és ugyanannyi kenyér, a rendőrségen 20 egész kenyér. Tüzi fáért jelentkező szegények száma közel 400. A tegnap érkezett adományok közül kiemelendők tartjuk a 37-ik gyalog ezred tisztikarának és városunk képviselőjének 50—50 kor. adományát, a premonstreiket, a közs. polgári leányiskola négy osztályának 41 kor. adományát.

Dr. D. Gy. (Tenke) 2, Dr. Barabás Béla 50, Kereskedő és iparosok takarékos hitelszövetkezete 20, Nagyvárad és Biharmegyei kiskereskedők társulata 20, Dr. Mihály Lajos 10, Leichmann Mór 20, Lakatos József 10, Ungár Sándor 10, Steiner M. Albert 10, Dr. Dóri Ferencz 10, Bognár Sándor 20, Sonnenfeld Adolf 10, Nagyvárad Napló 20, Dr. Stokker József 10, Dr. Nyíri Ödön 10, Közs. polg. leányiskola 41 kor. 56 fill. Juhász György gör. kath. kanonok 10, Dr. Berkovits Miklósné 10. 37-ik gyalogezred tisztikara 50, Dr. Veiszberger Lipót 6, Graham Szilveszter 4. Bihoreana intézet 40, az Olasz közs. elemi iskola gyűjtő ivén 11 korona.

Azonkívül a nagyváradai Premontrei rendház nevében Novotny Alfonz házfőnök: 20 kor. készpénz egy szakér tüzelő fa 20 drb. kenyér és 2 zsák burgonya: ezenfelül állandóan mindennap 3 szegény család ellátását és három négy bejáró szegény részére ebédet ajánl fel. Dr. Hoványi Géza 20. K.

A Tiszántúl karácsonya.

Sajtó alatt van s nemsokára meg fog jelenni a Tiszántúl nagy képes naptára, mely a maga gazdag tartalmával kellemes karácsonyi meglepetés lesz olvasóink számára. A közlemények sorában számos érdekes kép tarkítja a naptárt; minden előfizetők a karácsonyi számmal együtt ajándékkul kapja az értékes és díszes naptárt, melynek tartalma a következő:

- Naptári rész.
 Nagyvárad régi és új utcáinak elnevezése.
Bán Aladár: Ujévre (költemény.)
Gyürky Ödön: Sion (költemény.)
 Ó Szeintsége a pápa életrajza (arczképpel)
 Dr. *Schlauch* Lőrincz életrajza (arczképpel)
 Pável Mihály életrajza (arczképpel.)
 Tisza Kálmán életrajza (arczképpel)
 Rimler Károly életrajza (arczképpel.)

Irodalmi rész:

- Dr. *Krüger* Aladár: Nincs karácsonyfa (költemény.)
Kincs István: Uri parasztlak.
 Dr. *Bozóky* Alajos: Első keresztény törvénykönyv.
Harsányi Kálmán: Jolánka első levele (költemény.)
Mányiné-Prigl Olga: Bizonyosság.
Dulka Akos: Rorate Coeli. Bálban (költemény.)
Pálffy Béla: Tündérvár.
Tima: Szülőföldem (költemény.)
Helvey Lajos: Bánat órája.
Ember György: Béka és ökör (költemény.)
 Özv. *Személyi* Kálmán: Egy égető nőkérdés.
Hantke Emil: A jegyző ur házasság.
Beaudelaire: Az albatros.
Szabó Ilona: Van Isten.
Kacsvinszky Andor: Agarászat.
Ulferth József: Távirahivatalban.
 Mulatató
 Nagyvárad és Biharmegye teljes czimtára.
 Országos vásárok jegyzéke.
 Hirdetések.

TAJÉKOZTATÓ.

Decz 21. A Kath. Kör Schlauch-ünnepélye az Orsolya-zárda disztermében.

Decz 31. A tisztikar Szilveszterestéje.

Jan. 10. Jogászbál.

Jan. 18. Fehérkereszt-bál.

Jan. 24. A tisztikar hangversenye és táncestélye.

Febr. 7. Tiszti-bál.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 8—5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, kik hátralékban vannak, hogy azt mielőbb rendezni sziveskedjenek.

* Inkompatibilitás az iskolaszékben.

A községi elemi iskoláról kiadott új miniszteri intézkedés szerint az iskolaszék felügyeletet gyakorol a magán kézen levő elemi iskolák felett is. Ezen rendelkezésből kifolyólag beadvány érkezett *Rimler* Károly polgármesterhez, amelyben rámutatnak arra az összefüggésre, hogy az *Anspitz*-féle iskola is az iskolaszék felügyelete alá tartozik, mégis ugy *Auspitz* Adolf iskolatulajdonos és fia dr. *Adorján* Armin ügyvéd tagja az iskolaszéknek. Erre nézve kérnek a polgármestertől a miniszteri rendeletnek megfelelő intézkedést.

* A zenekedvelők próbája. A nagyváradai zenekedvelők egyesülete zenekarának tagjait tisztelettel kérem, hogy f. hó 22-én tartandó próbán megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

* Az árvaház karácsonyfájára. Nagyvárad városa, mint az előző években, most is állítat fel karácsonyfát a városi árvaház szegény árvái részére. Erre a célra a jótékonyságban kifogyhatatlan főpap: *Vinkler* József v. püspök, káptalani helynök 50 koronát küldött a polgármester kezéhez.

* Képviselőválasztás a tantestületben. Lapunk tegnapi számában ilyen czim alatt a községi iskolai tantestületi képviselőválasztás lefolyásáról trefás borgis jelent meg, a melybe egy sajtóhiba is csuszott be, amelyet sietünk ezuttal korigálni. Ez a kitétel ugyanis a régi rendszernek vége ominoosan egy sokkal lejjebb a *Vaday* József neve elé került ilyen formán: »a régi rendszer híve«; hát ez a kis sajtóhiba nem illik *Vaday* Józsefre, aki igazi modern pedagógus és az új rendszernek kiváló képviselője.

* Beszakadt a tolonczház. Óriási hőtömeg borít mindent; a háztetőkön 30—40 czentiméter vastagon fekszik a fehér lepel. Ha a házigazdák nem igyekeznek ettől a nagy teherrel házaikat megmenteni, könnyen drágán fizetik meg mulasztásaikat. Példa reá a várad-olaszi tolonczház, amelynek teteje tegnap éjjel, a hőtömeg súlya alatt, egy darab helyen beszakadt. A tolonczház tetejének az a része szakadt be, a hol a tolonczok vannak elhelyezve. Nehogy nagybb szerencsétlenség történjék, *Lőrinczy* Gyula tb. alkapitány azonnal kiakolbolította a tolonczokat a helyiségből. Ugyancsak a hőtömeg súlya bedöntötte a Löble-szeszgyár ócska istállóinak a tetőzetét. Szerencsére itt sem történt nagyobb baj.

* Jó a jég. A sport-téri jégpályán ma vasárnap délután 2 órától 4 óráig a cs. és kir. 37. gyalogezred zenekara játszik. Belépti díj felnőtt korcsolyázók 1 korona ifjú korcsolyázók 60 fillér, kísérő nem korcsolyázók 60 fillér. Hétköz napokon belépti díj. Felnőtt korcsolyázó 60 fillér, ifj. korcsolyázó 30 fillér, kísérő nem korcsolyázó 30 fillér. Állandó jegyek 12 korona felnőtt korcsolyázóknak, ifj. korcsolyázók, diákoknak és kísérőknek 6 korona. Egyleti tagoknak 8 korona, ifjú korcsolyázó és kísérőknek 4 korona. Minden vasár- és ünnep nap katonazene játszik délután 2 órától 4 óráig. *Knauer* Károly titkár.

* A hétről.

Főlöszleg ez a nagy hideg. A kiegyezés dolgaiban Ausztria még a kánikulában is jégre vinne bennünket.

*

A kegyetlen tél a Szózatot is átalakítja. Mert már ezt kell énekelnünk: Megfagyva bár de törve nem él nemzet e hazán! (Kakas Márton.)

* **Kitüntetéses vizsgák.** A nagyváradai fiatalok két rokonszenves és törekvő tagjának sikereiről adhatunk ismét hírt. **Lukács Imre** a tétéles szigorlatot, **Prileszky Pál** pedig az államtudományi államvizsgálatot tették le egyhangú kitüntetéssel.

* **A rabló bérkocsis kinyomozva és elfogva.** Lapunk esztendői számában megírtuk, hogy egy bérkocsis kihasználva utasának **Putnoki** András bihar-püspöki napszámának ittas állapotát, Püspöki helyett a szőlőhegyre szállította ki Putnokit, s ott a kocsiából kihuzta, súlyosan összeverte 32 korona pénzt elvitte, Putnokit otthagya az ujon véreben fetrengve. A rendőrség akkor Mocsári 6-os számú bérkocsist gyacustotta az ocsmány tett elkövetésével, aki azonban erősen tagadott. Mocsári két napig fogva is volt, de most már kiszabadul, mert tegnap este a rendőrségnek sikerült elfogni a valódi tettest **Hulbán** István bérkocsis személyében. Hulbán teljes beismerésben van, csupán a pénz elrablását tagadja. Hulbán azt vallja, hogy a két ittas utast a Kórház-utcába vitte, hol az egyik leszállt a másikat pedig egy nagy csavarkulcsal leverte, kilökte a hóra és ott hagyta. Hulbánt vallomása alapján letartóztatták, az ártatlanul vádolt Mocsárit pedig szabadon bocsátották.

* **Berendezkedett Karácsonyra.** Valami tollatlan jómadár nem tudja elég izletesnek és kielégítőnek az ingyen kiosztott meleg levest és kegyeret s a karácsonyi ünnepekre pecsenyére éhezett. Ellátogatott **Bordé** Ferenc főjegyző Lukács György-utcai udvarára s onnét elemelt 3 kappant, 2 tyukot, 3 csirkét. Ráadásul elvitt még 1 lámpát. A rendőrség keresi az ismeretlen pecsenyekedvelőt.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét **Spirogl** **Idor** (ezelőtt Freyberger és Társa) lapunk mai számában levő hirdetésére.

Karácsonyi és Újévi vásár megnyitás!

Friss és Társa korona- és fillérbazárjában Nagyvárad, Olasz Fő-utca.

Tisztelettel kérjük az igen tisztelt helybeli és vidéki vevő közönséget, hogy mielőtt a karácsonyi és újévi ajándék-tárgyakat beszerezné, bennünket látogatásukkal megfizetni sziveskedjenek, hol eddig még nem létező kedvezményben részesülnek. Tekintettel a karácsonyi nagy tolongásra, nagyon kérjük t. vevőközönségünket bevásárlásaikat nem az utolsó napra hagyni, hogy módunkban legyen a legelőzékenyebb és pontos kiszolgálást nyújtani. 7.

x **Legszebb karácsonyi ajándék** szeretteinknek a könyv, melyet minden kigondolható igénynek megfelelően **bolli áron alul** csak Csathó Gábor és társa cégnél kaphatni, Nagyváradon, Fő-utca (rég. Bazar-épület.) 68.

x Szives olvasóink figyelmét felhívjuk a **Strohmayer** Pál cég mai lapunkban közölt hirdetésére. 350

MULATSAG.

Az Otthon-bálja. A nagyváradai tisztviselők otthona január 17-én a kereskedelmi csarnok összes termeiben fényesnek ígérkező nagyszabású bált rendez. A bál védnököje **Nagy Ferenc** törvényszéki elnök neje lesz. A meghívót később közöljük.

Kérjük lapunk t. előfizetőit, hogy a sajtó alatt levő

Tiszántul Nagy Képes Naptárát

ismerőseik körében ajánlani sziveskedjenek, mert a diszes kiállítású és gazdag tartalmu naptár nélkülözhetetlen, házagot pótló kézikönyve lesz minden háznak. Éppen ezért gondoskodunk róla, hogy nem előfizetők is megszerezhessék; ez okból nagyobb mennyiséget készítettünk egyenkénti eladásra is. Megrendeléseket elfogad és pontosan teljesít a

„Tiszántul“ kiadóhivatala.

A naptár ára 1 korona. V. déki megrendelőinknek kéremintve kézbesítjük.

Tisztelettel

a „Tiszántul“ kiadóhivatala.

Igazságszolgáltatás.**A föld.**

Bulzán Gavrilla Pridon feketetői lakos valamikor jómódú ember volt, mert volt neki minden, ami csak egy oláh falusi embernek lehet. Gazdálkodni kezdett már fiatal korában s munkáján az Isten áldása volt: Szép kis földcskére tett szert. Amde mult az idő s Bulzán gyermekei oly nagyok lettek, hogy azokat iskolába kellett már adnia. A gyermekek neveltetése igen sokba került s így egy kis adósságba is keveredett. Hogy tartozásait kifizesse, ezelőtt hét évvel kölcsön kért unokatestvérétől 160 forintot, melynek kamatja f-jében földjét adta oda használatba. Hét év telt el azóta. Bulzán e pár év alatt összekuporgatta a 160 forintot, hogy ki tudja fizetni tartozását unokatestvéreinek.

Ez év márczius 28-án aztán felkereste Gavriánt és le akarta fizetni a tartozását. Gavrián hallani sem akart arról, mert magának akarta megtartani a földet, miből aztán heves szóváltás támadt közöttük. Só szót ért. A zsarnok unokatestvér vasvillát ragadott és úgy támadt Bulzánra. Bulzán szintén vasvillával védekezett s a dulakodásközben oly nagyot vágott Gavrián kezére, hogy az eltört.

A királyi törvényszék tegnap vonta felelősségre Bulzánt a kir. ügyész súlyos testi sértés büntetése vádjára szerint.

A vádlott és sértett kihallgatása után dr. Baróthy Pál kir. alügyész **védbeszédet** mondott s elejtette a vádat. Baróthyt a kir. törvényszék meghallgatta és vádlottat a vád terhe és következménye alól fölmentette. Az ítélet jogerős.

A nagyváradai esküdtek. A jövő évi nagyváradai esküdtek névsorát folytatólagosan közöljük a következőkben:

Kovács László rajztanár. Dr. Kovács S. János tanár. M. Kóti János földbirtokos. Komádi. Köblös Ferencz téglagyáros. Id. Köteles Gáspár gazdálkodó, Tenke. Dr. Krausz Samu ügyvéd, B.-Ujfalu. Kretz Ambrus ügyvéd, Belényes. Krisár Rezső földbirtokos, Less. Kriszta Sándor v. ndéglős. D. Krucsó Ferencz földbirtokos. Komádi. Kugler Albert kereskedő. Ifj. Kugler Albert bankhivatalnok. Kugler Antal kereskedő, B.-Ujfalu. Lakatos Ede földbirtokos, Tuika. Lakatos Lajos pénzt. ellenőr. Laszki Armin kereskedő. Lazarovics Gábor mérnök, N.-Szalonta. Lánzy József rajztanító. Láng József nyomdatulajdonos. László József bognár. László Mihály urad. tisztartó F.-Bátor. Lehoczky József tanító, N.-Szalonta. Leipnik Mihály kereskedő. Lengyel Lajos kereskedő. Leszkay János földbirtokos, B.-Szt.-Márton. Dr. Leuchtmann Lipót ügyvéd, Margitta. Lévai Márton könyvkötő. Léway Vincze kereskedő. Érmihályfalva. Léway Zsigmond magánzó. Lichtmann Menyhért földbirtokos, Monospetr. Dr. Lindenfeld Zsigmond ügyvéd. Lipcsy Ignác nyug. tanító, B. Diószeg. Lisztes János magánzó. Lovass István tptári igazgató, Érmihályfalva. Lovass Károly föld-

birtokos, Érmihályfalva. Lovass Sándor földbirtokos, Érmihályfalva. Lovassy Ferencz földbirtokos, N.-Szalonta. Id. Lukács Gáspár földműves, M.-Telki. Lukács Gyula tojáskereskedő. Lukács Odón városi tanácsos. Dr. Magyar Géza jogtanár. Magyar Miklós ügyvéd, Székelyhid. Major Gyula ref. lelkész, Paptamási. V. Major Lajos püsp. ref. helyettes. Mangó Agost tanító, N.-Szalonta. Marjalaky Károly építőmester, Székelyhid. Markovics Pál tanító. Id. Márki Imre földműves, Sarkad. Márki Imre gazdaszt, Sarkad. Márkus István városi fogalmazó. Márkus János hegybíró. Dr. Márkus László ügyvéd. Márton Ferencz ügyvéd, N.-Szalonta. Márton István ügyvéd, N.-Szalonta. Dr. Mártonffy Bogdán ügyvéd. Máthé Lajos asztalos. Meskó Boldiz ár. bizt. hivatalnok. Mezey Mihály kir. közjegyző. Mészáros Lajos ref. lelkész, Sáp. Miheli Adolf ügyvéd. Dr. Miheli Lajos ügyvéd. Miheli Pál kereskedő. Mikó Márton tanító, Sarkad. Mikusay József tanító. Moess Károly bankfőnök. Mold József erdész, Sarkad. Dr. Molnár Imre jogtanár. Ifj. Mórócz Pál földbirtokos, B.-Ujfalu. Moskovits Fa kas bérkereskedő. Moskovits Miksa bankigazgató. Moskovits Miksa mérnök. Mózes Imre árvaszéki ülnök. Nadányi Jenő földbirtokos. K. Nagy Endre p. ü. titkár. Nagy Gyula földbirtokos, Komádi. Nagy Imre tanító, M.-Telegd. Nagy Lajos árvaszéki ülnök. Nagy Lajos tanító. Nagy Lajos timár. Nagy Sándor földbirtokos, M. Keresztes. Z. Nagy Sándor földműves, Paptamási. Nádudvari Lajos ref. lelkész, Bors. Nánassy Imre ref. lelkész, M.-Telki. Némethi Ferencz ügyvéd jettölt. Némethy János tanító, B.-Ujfalu. Nozák Rudolf kéményseprő. Nyiry István gépészmérnök, B.-Ujfalu. Dr. Nyiry Odón gyógyszerész.

(Folytatjuk.)

IRODALOM.**Miatyánk könyve.**

A karácsonyi könyvpiacon aligha került az idén stilszerűbb munka, mint az a **„Miatyánk könyve“**, mely **Egyházy Agoston és Társa** kiadásában jelent meg. Ez a munka nem a hagyományos diszmvűvek fajtájából való, amelyek csak arra jók, hogy nagy formájuk és az cifra kötésük fogva helyet foglaljanak az ugynevezett művelt családok asztalán. A **„Miatyánk könyve“** csak **„pazar és finom kiállítására“** nézve diszmvű, de **„tartalmánál“** fogva arra van hivatva, hogy a valóban művelt olvasónak mindennapi lelki szükségletét elégítse ki. A kiadók valóban szerénytelenség nélkül mondhatják el a könyv előszavában, hogy vállalták meg a művészi ihlet és a vallási munkálkodásnak a művészi ihlet és a vallási áhitat. A művészet ezáltal tehát a legiszta forrásból merített, a legszentebb tárgyhoz nyult s örömmel konstatáljuk, hogy a próbát teljes siker koronázta.

Szólunk kell mindenekelőtt a szövegről, amelynek föladata az volt, hogy parafrazisa legyen az Úr gyönyörű, örök imádságának. — **Gerely** József, a szövegíró, a ki különben sem ujoncz e téren, pompásan oldotta meg a szokatlan és nehéz föladatot. Az isteni témához gyönyörű emberi változatokat írt. Parafrazisai nem föleresztése, fölhívása a remek szövegnek, hanem érdekes, megkapó továbbszövése olyan nyelven, mely a legszebb bibliai emlékekből merít inspirációt, melynek fénye és ereje elkápráztatja és megrendíti az olvasót.

A hét kérdés illusztrációi — hét nagy szép kivitű színezett kép — nem magyar festő ecsetje alól kerültek ki, minthogy a kiadónak eredeti illusztrációk nem állottak rendelkezésre. **Krész** Józsefnek, egy lengyel festőnek képeit használták föl s választásukat fölötte szerencsésnek mondhatjuk. A szláv fajnak mélyesége hite s nagy realis érzése vezette a festő ecsetjét s e képeken az élet esendősege és nyomorusága, ezzel szemben a

hit malasztja s az imádság fölemelő, tisztító hatalma valóban megragadó erővel jut kifejezésre. A kiadók azonban még ezzel sem érték be; a képekhez még keretrajzokat is készítettek, a melyek a maguk spiritualistikus finomságával gyönyörűen egészítik ki az illusztrációk nagy realistikus hatását. A keretrajzokat Dörre Tivadar készítette, aki csak régi sikereit gyarapítja ismét. A fába metszést Morrelli Gusztáv végezte. O sem szorul külön dicséretre.

A *Stephaneum* nyomdájából kikerült s *egyházmegyei jóváhagyással* ellátott diszkrét egész kiállítása ékes tanúságot a mellett, hogy a kiadók sem fáradságot, sem költséget nem kimélték, s igazi művészi ambícióval fogták föl érdekes feladatukat.

A nyomdai kiállítás pazar és izléses, bőrkötése mesterműve a könyvkötészetnek s a könyvet a legjobb lélekkel ajánlhatjuk mindenkinek, Karácsonyi, ujévi vagy névnapj ajándekkül keresztény családoknak alkalmasabbat keresni sem lehet. Ara 40 korona.

Országos irodalmi szövetség.

Minden akciónak halálos betegsége az, ha az erők szétforgácsolódnak.

A magyar irodalmi élet is azért nincs szorosabb kapcsolatban a gyakorlati élettel, azért nincsen közöttük kölcsönhatás, mert a hány van, annyiféle haz, s nem támogatják egymást, sem pedig a fővárossal nincsenek kellő kapcsolatban.

Az irodalmi életet indenzivebbé tenni, az irodalmi embereket fővárosba és vidéken közös célok köré csoportosítani: ez volna a mód, a melylyel az irodalom hatását fokozni lehetne.

Ezt akarja elérni a Petöfi-Társaság, mely az összes vidéki irodalmi egyesületeket *Országos Irodalmi Szövetség* czímmel egyesíteni akarja. E célból a következő felhívást bocsátotta ki a vidéki irodalmi társulatokhoz:

Elérkezettnek látjuk az időt, hogy az eddigi elszigetelt működés helyett az egyesülés és kölcsönhatás által irodalmi eszményeinket te jesebben megvalósítsuk a hazafiság, idealizmus fejlesztésére, a mutakozó veszélyekre egymást figyelmeztessük és azokat közös erővel elhárítsuk. Az egyesülés feladata volna az is, hogy a magyar földön bárhol termő nemzeti és irodalmi eszmék ne maradjanak a pusztában elhangzott szónak, hanem azonnal testvéri visszhangra találjanak szövetségünkben és lehetőleg hamar megérlelhetők, megvalósíthatók legyenek s bárhol nyilatkozzák meg új tehetség, ne maradjon árnyékban, hanem egyesülésünk által azonnal országosan érvényesüljön.

Folytatni akarjuk azt amit irodalmi nagyjaink dicsőséggel kezdettek meg a múltban, az a cél lelkesít minket, amely egykor Kazinczyt Kisfaludy Károlyt és Vörösmartyt serkentette az irodalmi erők egyesítésére. Ok a magyar irodalmat még gyermeknek ismerték, ha ma ólének, már férfúnak látják és a férfú megövekedett tetteirejéhez már merészebb főladatok illők. A magyar nyelv ne védekezzék többé, hanem ha kell, támadjon is. A toll karddá váljék és küzdj ki, hogy a magyar nyelv fenséges szépségéhez méltóan végre korlátlanul uralkodjék e hazában. A Petöfi újteremtő szelleméhez méltó országos mozalom arra irányul, hogy a magyar nyelv diadalmas bajnokává legyen a magyarság terjedésének.

E felhívás következtében valószínűleg a jövő hó 6-án fognak az irodalmi egyletek képviselői Budapesten az Országos Irodalmi Szövetség megalakítása céljából összegyűlni.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap délután: Gésák, este: Mükedvelők Tarka Szinpada.

Hétfő: Mükedvelők Tarka Szinpada.

Kedd: Kornevillei harangok.

Szerda: a színház zárva.

Csütörtök délután: Baba, este: Kornevillei harangok.

Péntek délután: Czigánybáró, este Czigány panna.

Szombat: Casanova.

Vasárnap délután: Rip Rip, este: Ocskay brigadéros.

Hírek a színházról. Ma vasárnap délután a „Gésák” kerül színpadra a színházban. Rédey Szidi játssza Mimozát, Heltay Jenő, az új buffó Vuncsit. Vasárnap és hétfőn mükedvelők játszanak a színházban. Kedden, ha esetleg a mükedvelő előadások rendezői újra meg nem ismétlik a mükedvelői előadást, — a szombatról elmaradt „Kornevillei harangok” Planquette gyönyörű op retje kerül színpadra új kitérő szereposztásban. Szerdán, karácsony estéjén a hagyományos szokáshoz híven nem tartanak előadást a színházban. A karácsony két főnapján, csütörtökön és pénteken négy előadás lesz a színházban, három operette és egy népszínmű-előadás.

Az ünnep első napja délutánján Audran bájos muzsikája operettje, a »Babe«-t játsszák, este a »Kornevillei harangok«-at. Pénteken délután a »Czigánybáró« operett, este pedig a »Czigány Panna« népszínmű, egyike a legjobb népszínműveknek, kerül színpadra. A szombat estét Faragó Jenő és Barna László népszerű operettje foglalja le, vasárnap pedig »Ocskay brigadéros«-t frissítik föl. Pásztor és Stoll operettjének bemutatását el kellett a hétről halasztani Bilkey Irén betegsége miatt. Bilkey szerepét másnak osztották ki s így melőbb megtarthatják a »Niobe« premierjét.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 94

Bérlet 7. sz.

Ma vasárnap, 1902. december 21-én:

Délután 3 órakor félhelyárral:

G é s á k

Operette.

Este 7¹/₂ órakor rendes helyárral:

Mükedvelők által előadva

Tarka Szinpad.

HELYARAK: Nagypáholy 7 kr., földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Korszék 1 frt 20 kr., Tamlászek, 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katona-jegy a földszintre 30 kr. Kézati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-től 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap hétfőn, december 22-én:

Tarka Szinpad.

NYILTER.

Figyelmeztetés.

A gázóra befagyásoka! a lehetőséghez képest elhárítottuk, azonban e közben az a tapasztalatot szereztük, hogy néhányan fogyasztóink közül be nem várva a mi ingyenes kimelegítő-szűnket mások által segítettek a dolgon.

Ezek között volt olyan is, aki a gázórába meleg víz helyett spirituszt töltött. Figyelmeztetjük fogyasztóinkat, hogy a spiritusz csak akkor olvaszja fel az órában levő jeget, ha tisztán töltetik az órába. Ez pedig nemcsak költséges, hanem veszélyes eljárás is, mivel erről nem tudva, valaki egy égő gyufával vagy egyébvel a spirituszt könnyen fellobbanthatja. Azonkívül a spiritusz el is rontja hamarosan a gázóra szerkezetét.

Coaks fogyasztóinkat figyelmeztetjük, hogy a bázhoz szállítást tovább is eszközöljük, csak-hogy két-három nappal előbb sziveskedjenek megrendeléseiket hozzánk juttatni, mert a 10-meges megrendeléseket azonnal lehetetlen lebonyolítani.

Nagyvárad Légi-szerkezete.

!! Karácsonyi vásár !!

Diszművek . . .
Imakönyvek . . .
Költemények . . .
Képeskönyvek . . .
Ifjúsági iratok . . .

bolti áron alul

csak

68

Csathó Gábor és Társa

könyv-és papírkereskedésben

Nagyváradon, Fő-utca 3.

— (rég. Bazár-épület) —

== kaphatók. ==

Levélpapírok dobozban, emlékkönyvek,

íróasztali készletek és más

irodai cikkekkel állandó újdonság.

A közelgő

karácsonyi és ujévi ünnepek

alkalmára

igen szép és divatos

NÉVJEGYEK

készítetnek a

Szt. László nyomdában

Szilágyi Dezső-utca 3.

Szabott árak!

Karácsonyi és ujévi ajándékok legalkalmasabb bevásárlási helye!

China-ezüstgyári raktár

néven új, fényes, régi szükségét pótló üzlet nyílt meg Nagyváradon, a

BÉMER-TÉREN,

(Lukács aranyműves eddigi helyiségében).

A »CHINA-EZÜST GYÁRI RAKTÁR«-ban

művészi kivitelben és meglepően jutányos áron kaphatók a legmodernebb china-ezüst cikkek, legfinnyesebb elsőrangú gyárakból. Ezek a cikkek ma már alig nélkülözhetők az uri házakban s jutányos áruknál fogva a legalkalmasabbaknak bizonyultak a háztartásban. A legelőkelőbb ilyenmű gyárak remekei vannak felhalmozva a Nagyváradon most létesült china-ezüst raktárban, melynek megtekintésére felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét. 70.

VONCZ ZSIGMOND utóda

HIRSCHNER JANOS

egyenruha- és civill-szabó
NAGYVÁRAD, URI-UTCZA.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy **Voncz Zsigmond** ur jó hírnevű **EGYENRUHAZATI- és CIVILL-SZABÓ** üzletét átvettem és azt

Hirschner János

czég alatt tovább fogom vezetni.

Sok évi működésem, mint elsőrangú fővárosi és vidéki szabócégek első szabásza, reménytelen engedek, hogy nagybecsű igényeinek módomban lesz teljes mértékben megfelelni. Együttal van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy az őszi és téli idényre készült legújabb honi, brünni és valódi angol kelmék már megérkeztek.

Nagybecsűlő pártfogását kérve és remélve ajánlom magamat

kiváló tisztelettel

Hirschner János.

TAVIRATOK.

Az országgyűlés elnapolása.

— Éjjel érkezett táviratunk. —

Budapest, decz. 20. (Saját tud. táv.) Széll választ az olasz borvámról egyhangu lelkesedéssel elfogadták. Szünet után Rákosi interpellált a katonai javaslatok dolgában, mire Széll kijelenti, hogy Pittreich alkotmányosan fog eljárni, különben is törvénybe van iktatva a felelősségre vonás joga. A többség a miniszterelnök választását tudomásul veszi, míg Rákosi nem. Ezután az elnök bol-

dog ünnepeket kívánva, az ülést bezártá.

A kiegyezés.

Bécs, decz. 20. (Saját tud. távirata.) Széll Kálmán Lukács László pénzügyminiszterrel ma ideérkezett, hogy a kiegyezést döntésre juttassák.

Az új hadügyminiszter kinevezése.

Bécs, decz. 20. (Saj. tud. táv.) A Rendeleti Közlöny ma közli a király kéziratát *Krieghammerhez*, melylyel felmenti a miniszterségtől, s egyszersmint megelégedését fejezi ki kitünő szolgálataiért, biztosítva tovább jóindulatáról. Ezzel egyidejűleg jelent meg a *Pittreichot* hadügyminiszterre kinevező királyi kézirat is.

Humberték letartóztatása.

Madrid, decz. 20. (Saj. tud. táv.) A rendőrség régóta figyelt egy gyanús házat, ahova *Dansignacot*, a *Humbert* család tagját többször betérni látták. Ma megszállta a rendőrség ezt a házat, s letartóztatta az egész Humbert családot. A kihallgatáskor Humbert Eva idegrohamot kapott. Humbertné férjét és leányát átölelve zokogott. A letartóztatott családnál 10.000 frank értékű ékszert találtak. Azt hiszik, hogy az értékpapirokat eldugták, mire azért gyanakodnak mert csak husz percnyi zörgetésre nyitották ki a kaput, s ekkor is menekülni akartak, de a rendőrség meghiúsította a szökést.

Török hírek.

Konstantinápoly, decz. 19. O Connor angol nagykövet, a bi legközelebb szabad-ágra megy, ez alkalomból tegnap kihallgatáson volt a szultánnál. Hir szerint a kihallgatáson szóba került az európai tartományok közigazgatási reformjainak kérdése is. Hire jár, hogy a nagyvezérségben személyváltozás várható. (M. T. I.)

A venezuelai kérdés.

London, decz. 20. A Reuter-ügynökség értesülése szerint a venezuelai kérdés békebirósági elintézésénél alkalmazandó feltételek alakja még eszmecsere tárgya az Egyesült Államok és az európai hatalmasságok között. A míg a hatalmasságok választat egységes iratba nem foglalják, határozott megegyezés nem lehetséges. (M. T. I.)

Japán-Khinai—Angol bank.

London, decz. 20. A Temes jelenti Tokióból: A kormány a képviselőházban törvényjavaslatot nyújt be olyan japán-kinai bank alapítása tárgyában, a melynek az lesz a rendeltetése, hogy Kinában létesülő japáni vállalatokat pénzzel lásson el. A 20 millió jennyi alaptőkéhez a kormány 6 millióval szándékozik hozzájárulni. Az engedély 50 évre szól. A bank külföldön létesítendő fiókja letéteket fog elfogadni és nyereséjegyeket fog kibocsátani. (M. T. I.)

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Irtá: Sienkiewicz Henrik. 166

— Három nap mulva találkozunk ismét Jarmolinkban! Most menjen ki-ki a maga útjára! Az embereket pedig kíméljétek, kérlek, mert drága a lengyel vér.

— Három nap mulva Jarmolinkban! ismételte Sagloba, Wolodyjovski és Longinus.

VI.

Amikor Sagloba csapatának élén egyedül maradt, először igen kényelmetlenül és siralmasan érezte magát. Sokért nem adta volna, ha Skrzetuski, Wolodyjowski vagy Longinus vele marad, mert ezeket a lovagokat bátorságuk miatt nagyon tisztelte és a társaságukban teljes biztonságban érezte volna magát.

Mogorván lovagolt a csapat élén és ugyancsak aggódva tekintgetett szét, mert arra sok veszélyre gondolt, amelynek most elébe megy. Így dohogott magában:

— Mindenesetre jobban érezném magamat, ha valamelyikük itt volna. Ha az Isten mindenkit a hivatása szerint alkotott volna meg, úgy annak a három embernek bőgölyvé kellett volna lennie, annyira szeretik a vért. Ugy érzik magokat a háboruban, mint mások a boroskancsó mellett, vagy mint a hal a vízben. Keményöklű legények! Skrzetuskit már láttam küzdeni és tudom, hogy mire képes. Ugy morzsolja az embereket, mint a barát az imádságot, a háboru a mestersége. Annak a lithvánnak pedig, aki a saját fejét is elvesztette és mégis három más fejet keres, nincs veszteni valója. Legkevésbé azt a kis emberkét ismerem, azok után azonban, amiket Ko stantinnovnál láttam és amiket Skrzetuski regélt róla, sürge gyerek lehet! Szerencsére közlemben van és azt hiszem, hogy legokosabb lesz hozzátalaloznom, mert a férgek pusztítsanak el, ha tudom, hogy mit kellene tennem.

Sagloba olyan elhagyatottnak érezte magát, hogy egyfolytában panaszkodott:

— Így van az! mormogta. Mindenkinek van valakije, akire rábízhatja magát, csak nekem nincs senkim, sem barátom, sem apám, sem anyám!... Árva vagyok és elhagyatott! Kosmats örme-ter közeledett.

— Kapitány ur! Hová megyünk?

— Hogy hová megyünk? kérdezte mintegy önmagától Sagloba. Aztán hirtelen peckesen kiegyenesedett és megpederte bajszát. — Kamienicbe, ha úgy akarom. Erted e, örme-ter?

Az örme-ter meghajtotta magát és szó nélkül ment vissza a helyére nem fürkészve, hogy a kapitány miért olyan haragos. Sagloba pedig kutatón tekintett végig a tájon, aztán megnyugodva mormogta:

— Ha Kamienicig megyek, török módra százat verjenek a talpamra. Pfoj! Csak legálább az egyikük lenne velem, mindjárt neki bátorodnék. Mit kezdjek ezzel a száz emberrel? Inkább egyedül lennék, akkor sokkal jobban bíznék magamban. A fortélyhoz, cselvetéshez s harcához sokan vagyunk, a védelemben pedig kevesen. Szerencsétlen gondolat volt Skrzetuskitól, hogy a csapatot így megosztotta. Aztán hova is menjek? Azt tudom, hogy mögöttem mi van, de ki tudja, hogy előttem mi van? Nem leselkednek-e ott rám az ördögök: Krsywonos és Bohun? Szép társaság! Az ördög nyuzná le a bőrüket! Legalább Bohuntól mentsem meg! Bohuntól! Skrzetuski szeretne vele találkozni — hallgasd meg a kívánságát, uram! Kívánom neki, hogy teljesedjék az óhajta, hiszen a barátja vagyok! — Amen! Elmegyek Sbrnezig, onnan aztán visszatérek Jarmovkinba és viszek nekik több hirt, mint amennyit akarnak. Harben ugyan nem lesz hiány.

Kosmats ismét közeledett:

— Parancsnok ur! A domb mögött lovasokat látunk:

— Bár a pokolba lovagolnának! Hol? hol?

— Ott a hegyen túl! Magam is látam őket.

— Katonaság?

— Valószínűleg.

— A kutyák marcangolják szét őket. Sokan vannak?

— Azt nem tudom, mert még messzirel vagyunk tőlük. Ha előrejövünk a sziklák között, rajok üthetünk, mert erre kell elvonulniuk. Ha sokan is vannak, az se baj, mert Wolodyjovski nincs messze és meghalja a lövéseket.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1902. decz. hó 16-ik napján tartott vásárból eladott természetmennyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.—90.—14.40. Kétszeres buza 13.60—12.80. Rozs 12.60—12.—. Arpa 11.20—10.—60. Zab 12.—11.60. Tengeri 11.—10.60. Boró 37.—. Lencse 40.—. Bab 19.—. Koleskása 24.—. Burgonya 5.—. 100 kiló lángliszt 27.20. Zsemlyeliszt 26.80. Fehér kenyér liszt 26.60. Barna kenyér liszt 24.—60. Széna fuvarral 5.—. Sózott szalonna 152.—. 6 kiló zsúp-szalma —20. 150 dkr. atom-szalma —12. 1 köbméter bükfa 6.50. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.70. 1 kiló marhahús —96. 1 kiló öntött gyertya —80. 1 kiló lámpaalaj —78. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —72. Pálnka —72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 htr ó-bor 62.—. 1 htr új bor 34.—. 1 mm. mész 2.30. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 20.—. 1 mm. köles —. 1 mm. repce —. 1 mm. dió 52.—. 1 mm. mogyoró —. 1 mm. aszalt szilva 40.—. 1 kgr. savanyu káposzta 24.—. 1 kgr. szalonna 1—52. 1 kgr. sertés hus 1.12. 1 kgr. juh-hús —68. 1 kgr. vereshagyma —16. 1 kgr. foghagyma —54. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 2.40. 1 kgr. barna kenyér —22. 1 ltr kőolaj —44.

Forgalmi kimutatás 1902. decz. hó 16-ról. Tiszta buza körülből 500 htr. Kétszeres buza 120 htr. Rozs 150 htr. Arpa 100 htr. Zab 130 htr. Tengeri 560 htr. Burgonya 150 htr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 380 drb. Félhizott 500 drb. Sovány 120 drb. Südős 340 drb. Malacz 173 drb. Hizott marha 70 drb. Jármos ökör 800 drb. Felső tehén 350 drb. Borjú 380 drb. Bvaly 11 drb. Juh és kecske 40 drb. Ló 884 drb.

Marha ártáblázat 1902. decz. 16-ról. 1 pár I-ső rendű jármos ökör 610—720 kor. 1 pár II-od rendű jármos ökör 510—600 k. 1 pár III-ad rendű jármos ökör 240—500 k. 1 drb fejős tehén 110—260 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 154—276 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120—180 k. 1 drb v-res borjú 30—52 k. 1 drb fél éves borjú 34—60 k. 1 drb egy éves borjú 46—70 k. 1 drb két éves borjú 66—170 k. 1 drb hizott sertés 100 kor-ként 98—106 k. 1 pár fél éves sertés 34—40 k. 1 pár egy éves sertés 50—72 k. 1 pár két éves sertés 80—168 k. 1 drb igás ló 150—260 k. 1 pár ökörbőr 40—50 k. 1 pár tehénbőr 26—34 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár lóőr 10—20 k.

Értéktőzsdé.

	Budapest, decz. 20.
Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Államvasut	—
Rimamur-nyi	509.50
Magyar jelzalog	472.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, decz. 20.
Buza októberre	8.01
Buza áprilisa	8.93
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.53
Zab apr.	6.—
Káposzta, repce, aug.	.96

Hivatalos árfolyamok

	a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. decz. 20-án
Magyar aranyjárdék 4	120.35
Magyar koronajárdék	97.90
Magyar vasuti köl sön aranyban 4/3	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2/10	—
Magyar keleti vas-uti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.25

Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentési kötvény	98.—
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	201.—
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	156.50
Osztrák járadék papirban	100.75
Osztrák járadék papirban	100.50
Osztrák járadék aranyban	120.50
Osztrák korona járadék	100.50
Osztrák államsorsjegyek	151.60
Osztrák magyar bank részvény	15.45
Magyar hitelbankrészvény	709.50
Osztrák hit-litétzet részvény	676.50
Párisi vista	95.12
29 frankos arany (Napoleon'dor)	11.05
Németbirodalmi márka	117.02
Londoni vista	239.85
20 márkás arany	23.41

SZERKESZTOI POSTA.

K. E. A tegnapi számunkban befejezett tárczát *Ulferth József* írta.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

U J B O R.

Saját nagyváradai termésű, **idei új borom levelezését megkezdvén, az folyó hó 5-től Schlauch-tér, 18. sz lakásomról**

literenként 32 kr. árban

áruba bocsátom.

Egyéb boraim és különösen **ménesi, gyoroki** saját termelésű

arany érmeiket nyert finom fajboraim

az ismert áron kerünek eladásra.

Hordóban tetemes árengedmény.

Ujbornál 50 liternél 19 kr., 100 liternél 18 kr. literenkénti árat számítok fogyasztási adó nélkül.

MOLNÁR LAJOS

szőlőbirtokos,

Schlauch-tér 18. szám. 370

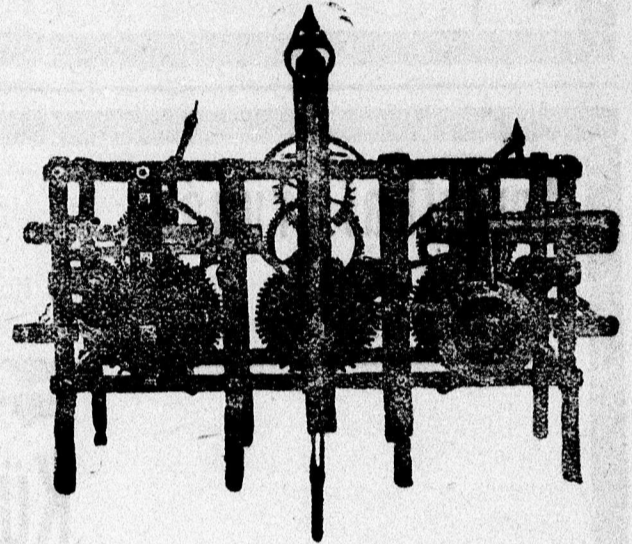
Alma eladás!!

Most érkezett (Törökország) Üszttből) egy waggon kitűnő **fajalma**, mely a Zöldfa-utca, Kurländer-ház, Kurländer és Ullman fűszerüzlettel szemben lesz elárúsítva, nagyban és kicsinyben. 85

Ertesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség, valamint az egyházi és községi előjáróságok becses tudomására hozni, hogy a 42 év óta fennálló

Daday József ur lakatos és toronyórák üzletét,

melyben 16 éven keresztül mint művezető, voltam alkalmazva, **átvettem** és ezt személyesen a régi jó hírnévhez méltóan, a régi czég alatt tovább folytatom.

Szíves **pártfogásukat** és megrendeléseket, melyeket kifogástalanul és pontosan eszközölöm, kérem és örömmel 10 évi jótállást vállalok, vagyok kiváló tisztelettel:

Mezey Dezső,

lakatos- és toronyóra-készítő,

Nagyvárad, Szent János-utca 20 szám.

Telefon-szám 334.

50

STROHMAYER PÁL

vászon, menyasszonyi kelengyék, kész fehéreneműek és szőnyegraktára,

Nagyvárad, Szent László-tér 1., kishidfő.

Bejárat a Gazdasági bank alatt, nem a sarkon.

TELEFON 166.

Karácsonyi vásár!

Van szerencsém a tisztelt vevőközönséget értesíteni, hogy **vászon fehérenemű és szőnyegraktáramban a karácsonyi vásár folyó hó 31-ig tart,** Miután czikkeimet ez idő alatt mérsékelten **leszállított árban árusítom,** ajánlom e kedvező alkalom kihasználását minden érdeklődőnek.

A karácsonyi vásárral egyidejűleg

nagy szőnyegáru occasiót

is rendezek, melynek megtekintésére a tisztelt vevőközönséget ez uton is meghívom.

Csak czélszerű és maradandó tárgyak kerülnek eladásra.

Kiváló tisztelettel

Strohmayer Pál.

Nagyvárad, Szt László tér. 1.

1091. májustól Zöldfa-utca 34. sz.
Sörház-sikátorral szemben.

40 év óta fennálló saját asztalos- és kárpitos-műhely.

Nem gyári, de kizárólag az ország és a külföld elsőrendű műhelyeiből beszerzett **fa- és vasbutorok**, valamint **kárpitozott berendezések** nagy választéku raktára

NAGYVÁRAD,
Zöldfa-u. 34. sz.

WALLERSTEIN FERENCZ

Papp György-féle
házban, a volt
Erber helyiségben.

butor nagykereskedése.

1901. májustól áthelyezett Zöldfa-u. 34. sz. Sörház-sikátorral szemben.

Elegáns háló, ebédlő, uri szoba és szalon berendezések minden kivitelben, stílszerű szilárd, első minőségű anyagból.
Szőnyegek és butorszövetek nagy választékban. | Kárpitozott butoraim saját műhelyemben készülnek.
Lakások kárpitozását, vagyis tapétirozását elvállalom.

Legjobb gyártmányu zongorák, pianinok és tűzmentes vas- és pénzszekrények
kaphatók.

Javitások gyorsan és pontosan
eszközölhetnek.

Amerikai áruház

Fő-utca,
színházi Bazár-épület.

Előleges jelentés!

E héten a karácsonyi vásár kezdetét vette. Óriási halmaz áruk érkeztek, a melyre bámulatos olcsó árak mellett lesznek eladva.

Minden rőfös-árakban meglepő nagy választék!

Különös figyelmet érdemel:

az a nagymennyiségű selyem-, szövet-, flanel- és barchend-maradékok, a melyek most

eladásra kerülnek

minden elfogadható olcsó árban

18

s így

karácsonyi ajándékoknak

igen alkalmasak!

Czélszerű ajándékok!!

Selyem blousok 3 frt 50 kr.

Szép női

79

Blousok selyemből 3 frt 50 kr.

Blousok flanelből 1 frttól 2 frtig.

Blousok szövetből 2 " 5 " "

Női keztyűk, glagé 75 kr.

Női harisnyák, kötött 35 kr.

NŐI DIVAT-UJDONSÁGOK:

Alsószoknyák selyemből 4 frttól 10 frtig.

Alsószoknyák, szövetből 2 " 5 " "

Alsószoknyák, cloth 2 " 4 " "

Alsószoknyák, flanel 95 kr.

Gyermek szövet ruhák 2—5 frtig

Gyermek barchet » 1—2 »

Gyermek-kabátok 3 frttól 5 frtig

GYERMEK-HARISNYÁK.

Női selyem ESCHARPOK.

Szőrme boa 1 frttól 2 frtig

Női övek 25 krtól 3 »

Esernyők 150 » 3 »

KAPHATÓ:

SPIEGEL ISIDOR-nál, ezelőtt FREIBERGER és Tsa

FŐ-UTCZA.

Kézimunka-ujdonságok.

Feltűnő olcsó árak!!

Belépési felhívás!

a filléres
TAKARÉK ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET
IV. évtársulatába.

A Filléres Takarékszövetkezet 1903. év január 1-én új évtársulatot nyit.

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tarama miatt — 3 éven át — hetenként kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi s kiki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt a tagok részére kisebb szerű hetenként ismétlődő betétek által a vagyonygyűjtést lehetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen tagok befizetések arányában olcsó kamattal melletti kölcsönöket kaphassanak.

A beiratások a *Leszámítoló és Jelző logbank helyiségében* (Bémer-tér Lévay-palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesítendőek.

A vidéki beiratkozók a befizetéseket a postatakarékpénztár útján díjmentesen teljesíthetik.

A beiratkozásnál üzletrészenként 10 fillér beiratási díj fizetendő.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

Nagyvárad, 1902. október hó. 48

**„FILLÉRES“
takarékszövetkezet.**

A lejárt évtársulat minden 20 fillér heti befizetés után 31 K. 20 fill. tőkét és 2 K. 60 fill. osztalékot fizetett készpénzben.

A közelgő karácsonyi és újévi
alkalomra

legezelszerűbb ajándék
gyanánt ajánlom

saját gyártmányu

czimbalmaimat,

melyek úgy itthon, mint a külföldön elismerést vívtak ki.

Ezeken kívül *dusan felszerelt raktárom van mindennemű*

HANGSZEREKBEIN,

kipróbált jó minőség és előnyös árak mellett.

Hangszerek javítása saját műhelyemben személyes felügyelettem mellett eszközöltetik.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tisztelettel 88

Simon János,

hangszerkészítő

Nagyvárad, Fő-utca 820. sz.

SZILAGYI GÉZA

UTÓDA

műorás, optikus, ékszerraktára,
NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR.

Olcsó vásárlási forrás csakis szolid kiszolgálás.

Mindenféle arany és ezüst órák.

Arany és ezüst ékszerek hivatalosan fémjelezve.

China ezüst asztaldiszek és készletek.

Szemüvegek jó minőségben.

Elősmert legjobb minőségű beszélő gép (grammophon).

Óra- és ékszerjavítások pontos kivitelben igen olcsó árban.

Óeska óra, aranytörredék becsesrelése vagy pénzbeni beváltása. 875

Videki rendelvények forduló postával intézettek.

Kiadó magtárak.

A Nagyvárad Takarékpénztár tulajdonát képező katonavárosi Weinberger-féle gyári helyiségben levő üres magtárak

azonnal bérbevehető.

Ertekezhetni a Nagyvárad Takarékpénztárnál.

80 kr.

UJ!!

80 kr.

ÓRÁS-ÜZLET

Diószeghy István

műorás és látszerész,
Nagyvárad, Nagy-Teleky-utca 41 szám.

Elsőrendű óra javító műhely, hol minden órát kivétel nélkül egy évi jótállás mellett csak 80 kr-ért javít meg, gyorsan és pontosan.

Továbbá raktáron tart a legjobb gyártmányu fali inga- és zsebórákat.

Egy kitűnő gyártmányu új szekrény óra 1 frt 20 kr.

Egy óra üveg csak 10 kr.

80 kr.

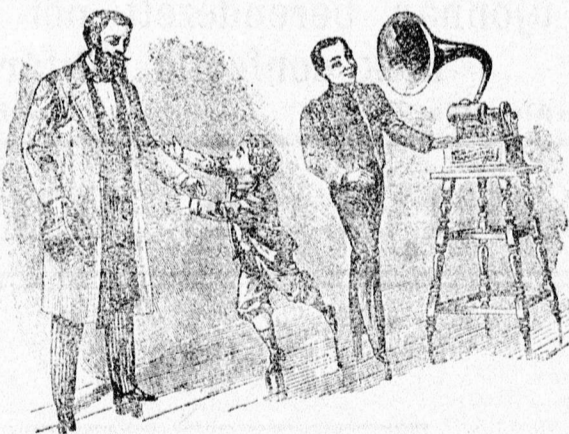
235.

80kr.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghüleséknél.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Előnyös részletfizetési feltételek!

Előnyös részletfizetési feltételek!

Nem létezik
alkalmasabb
**karácsonyi
ajándék,**

mint egy tökéletes

phonograph (beszélőgép),

mely az elismert legjobb minőségben Bihar megyében egyedül kapható

Ij. Sonnenfeld József czégnél

NAGYVÁRAD, Kossuth Lajos-utca 1. szám.

A legjobb és legkelendőbb gépek árai:
70.—, 90.— és 130.— korona.

Óriási nagy választék hengerekben, úgymint: népdalok, katonazenék, operett- és operaénekek kupaék stb. Egy olyan gép állandó szórakozást nyújt egész családoknak, különösen a hosszú téli estéken, és legfőképpen falun vagy pusztán. Legérdekesebb a főlvetel, amennyiben bárki a saját vagy más-ak a hangját megörökítheti, éppenugy bármelyik hangszert.

Jó házból való fiu tanulóul felvétetik.

Előnyös részletfizetési feltételek!

Előnyös részletfizetési feltételek!

FLEGMAN ÁRMIN
Nagyvárad, Bémer-tér

FLEGMAN ÁRMIN
Nagyvárad, Bémer-tér

Igen tisztelt vevőim!

Szives tudomására hozom, hogy az alant felsorolt cikkeket

e hó végéig tetemesen leszállított árakban árusítom.

Néhány ezer méter fekete
és színes selyemmaradék 50 krtól feljebb
Színes és fekete ruha-
szövetek 20 » »
Francia himzett batisztok 35 » »

Az összes raktáron levő Tennis-posztó,
szövet és selyemblousok 1.— frttól felj.
Barchet, posztó, cloth és se-
lyem alsószoknyák 1.50 » »
Szörme-Collierek, karmantyuk 1.50 » »

D i s z ö v ö k é s c s a t t o k f é l á r b a n .

Továbbá értesitem a n. é. közönséget, hogy

kész női és leány-felöltő raktáram

dusan van felszerelve és hogy e cikkeket is a rendes áraknál *jóval olcsóbban* bocsátom áruba. — Tisztelettel

Flegman Ármin Nagyvárad, Bémer-tér.

Tennis flanel
szép kivitelben
16 kr.

Színes mosó
barchettek
17 krtól.

Különösen figyelemre méltó!
Az ujonnan berendezett női- és gyer-
mek confectio raktár.
Dús választék. Eredeti modellek.

Fekete és szí-
nes blous sely-
mek legújabb
kivitelben
60 krtól 4 frtig.

Alkalmi vétel
férfi gallér mig
a készlet tart
10 kr.

Fehér zsinór és
pique barchetek
óriási választékban
25—90 krig.

Francia delai-
nek **39 krtól.**
Valódi prágai
keztvük **88 kr.**

Vászon fehér és
asztalneműek
elismert legelő-
nyösebb árakban

Egy hat eze-
mélyes teríték
asztalkendőkkel
1.20.

1 veg vaszon
3.90—100 frtig.

Valódrumburgi,
Irhoni és
creas vásznak,
Schroll siffonok
nagy választék-
ban.

Mennyasszonyi
kelengyék-
ek kivitelben
készítünk
5000 frtig.

**Karácsonyi és ujévi nagy-
vásár!!**

Wallerstein Fülöp Fiai cégénél

Fiók üzlet: **Nagyvárad, Bémer-tér.** Fiók üzlet: **Kisvárd.**

Ajánlja a közeledő karácsonyi és ujévi alkalomra **legalkal-
masabb ajándéku**, óriási mennyiségben

szövet- és selyemmaradékokat,

mindennemű divatárukat mélyen leszállított árakban.

Óriási választék
angol női divat
kelmékben gyö-
nyörű kivitelben.

Francia gyapju
flanelek, blous
és pongvoláknak.

Férfi ingek leg-
jutányosabb
árakban, készülő
20 kr.

Csőtömegből
vásárolt minden-
nemű férfi szöve-
tek rendkívül
előnyös árakban.

Szőnyeg, függöny
gyertyák, flanel
takarók a leg-
nagyobb választék-
ban.

Futó szőnyegek
18 krtól
3 frt 50 krig.

Különösen figyelemre méltó!
az ujonnan berendezett női- és gyermek confectio raktár.
Dús választék. Eredeti modellek.

Ebédli szőnye-
gek **2 frtól**
200 frtig.